

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI NEKONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH
IZVJEŠTAJA**

**JAVNOG PREDUZEĆA “ELEKTROPRIVREDA BIH” D.D.
SARAJEVO**

ZA 2011.GODINU

Broj: 06-06/12

Sarajevo, juni 2012. godine

UPRAVI JAVNOG PREDUZEĆA „ELEKTROPRIVREDE BIH“ D.D. SARAJEVO

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja Javnog preduzeća „Elektroprivreda BiH“ d. d. Sarajevo (u daljem tekstu–Društvo), bilansa stanja sa stanjem na dan 31.12.2010. godine i pripadajućih bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je završila na taj dan, te reviziju usklađenosti poslovanja sa propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za izradu i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: uvođenje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su važne za pripremu i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, nastale usljed korupcije, prevare ili greške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja preduzeća sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji BiH („Sl.novine Federacije BiH“ br: 22/06) i Međunarodnim standardima revizije vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i iznosima koji su objavljeni u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka zasnovan je na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalim usljed korupcije, prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su važne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

- 1. Na datum bilansa stanja Društvo je iskazalo zalihe u iznosu od 90.356.972 KM. U okviru iskazanih zaliha, zalihe sirovina i materijala starije od godinu dana iznosile su 37.133.541 KM (u iskazane zalihe starije od godinu dana nisu uključene zalihe Direkcije Društva i Elektro distribucije Sarajevo, ni zalihe uglja). Društvo nije vršilo vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa MRS 2 - Zalihe, te ne možemo potvrditi da su iste realno iskazane i koji bi bili učinci na finansijski rezultat da je vršeno njihovo usklađivanje, što je šire pojašnjeno u tački 4.5.1 Izvještaja.**
- 2. Ne može se potvrditi opravdanost isplate naknade regresa za godišnji odmor u iznosu od 6.110.457 KM, obzirom da je Društvo u prethodnoj godini iskazalo gubitak u iznosu od**

14.442.398 KM, a u prvom polugodištu 2011. godine gubitak je iznosio 16.330.711 KM. Isplata naknade regresa izvršena je po Odluci Uprave Društva. Prema Kolektivnom ugovoru elektroprivrednih djelatnosti i prema Pravilniku o radu, regulisano je da se može izvršiti isplata naknade za regres, iako je prethodna poslovna godina završena sa gubitkom, a na osnovu ostvarenog rezultata u prvom polugodištu i na osnovu procjene rezultata do kraja tekuće godine. Društvo nije ostvarilo pravo na isplatu naknade za regres, jer je u prvom polugodištu iskazalo gubitak, posebno naglašavajući da Pravilnik o radu i Kolektivni ugovor elektroprivrednih djelatnosti nisu usklađeni sa Općim kolektivnim ugovorom, kojim je regulisano da se naknada regresa za godišnji odmor ne može isplatiti ukoliko je prethodna godina završena sa gubitkom, što je šire pojašnjeno u tački 4.10.1 Izvještaja.

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno finansijski položaj Javnog preduzeća „Elektroprivrede BiH“ d.d. Sarajevo na dan 31.12.2011. godine, rezultate poslovanja i gotovinski tok za godinu koja je završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Dioničkog društva Javnog preduzeća „Elektroprivrede BiH“ d.d. Sarajevo u toku 2011. godine, osim za napomene navedene u tačkama prethodnog pasusa, bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Bez dalje kvalifikacije skrećemo pažnju na sljedeće:

- Neiskazani gubitak iz prethodne godine u iznosu od 25.254.936 KM Društvo je evidentiralo u 2011. godini kroz korekciju početnih stanja na teret akumulirane dobiti i isti je u Finansijskim izvještajima pokriven na teret kapitala. Za navedeno organi upravljanja nisu donijeli odluku, što je suprotno odredbama člana 25. Zakona o javnim preduzećima FBiH, prema kojem je Nadzorni odbor između ostalog odgovoran za izradu vjerodostojnih finansijskih izvještaja, te članu 246. Zakona o privrednim društvima, koji nalaže da Skupština Društva donosi odluku o načinu i pokrivenju gubitka i člana 34. Statuta Društva, koji nalaže da se pokriće gubitka vrši u skladu sa Zakonom o privrednim društvima. U zabilješkama uz finansijske izvještaje za 2011. godinu, Društvo nije izvršilo objavljivanje vrste greške prethodnog perioda, iznos ispravke greške, stavke finansijskih izvještaja na koje ta greška utiče, te opis kako i od kada je ta greška ispravljena u skladu sa MRS 8 (tačka 49). Korigovani finansijski izvještaji nisu dostavljeni AFIP-u, što je šire pojašnjeno u tačkama 4.7, 4.6 i 4.2 Izvještaja.
- Nadzorni odbor Društva je u novembru 2011 godini donio Odluku o rashodovanju i isknjižavanju stalnih sredstava u Podružnici Termoelektrane „Kakanj“ Kakanj (dio generatora bloka 7 sa opremom) sadašnje vrijednosti 7.924.759 KM. Rashod stalnog sredstva izvršen je u 2011.godini na teret akumulirane dobiti (u skladu sa MRS), jer se radi o dijelu generatora koji je prestao stvarno funkcionisati u oktobru 2010.godine. Odluka organa upravljanja nije donesena u 2010. godini, već godinu dana kasnije (krajem novembra 2011.godine), što je dovelo da se gubitak stalnog sredstva evidentira na navedeni način, a što je šire objašnjeno u tački 4.6. Izvještaja.
- Kao i prethodne godine upisani osnovni kapital u sudskom registru iskazan je u iznosu od 2.155.160.199 KM, a u finansijskim izvještajima Društva u iznosu od 2.236.964.437 KM. U nadležnom registarskom sudu nije registrovano povećanje osnovnog kapitala po

osnovu preuzetog vlasništva u rudnicima uglja u Federaciji BiH, procijenjenim od strane nezavisnog procjenitelja u iznosu od 81.804.238 KM. Za navedeni iznos razlikuje se iskazani osnovni kapital u finansijskim izvještajima u odnosu na registrovani, što je šire pojašnjeno u tački 4.6. Izvještaja.

Sarajevo, 07.06.2012. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

BILANS STANJA NA DAN 31.12.2011. GODINE	1
BILANS USPJEHA ZA PERIOD 01.01.–31.12.2011. GODINE	2
IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12.2011. GODINE,	3
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU ZA PERIOD KOJI ZAVRŠAVA NA DAN 31.12.2011. ...	4
1. UVOD	5
2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3. REZIME DATIH PREPORUKA	6
4. NALAZI I PREPORUKE	8
4.1 Osvrt na prethodnu reviziju i ostale kontrole nadležnih organa	8
4.2 Sistem internih kontrola.....	8
4.3 Planiranje i izvještavanje	10
4.4 Stalna sredstva i dugoročni plasmani	11
4.5 Tekuća sredstva	16
4.5.1 Zalihe	16
4.5.2 Novčana sredstva	18
4.5.3 Potraživanja	18
4.6 Kapital	20
4.7 Obaveze , rezervisanja i razgraničenja	21
4.8 Potencijalne obaveze- Sudski sporovi	24
4.9 Prihodi.....	24
4.10 Rashodi.....	26
4.10.1 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	27
4.11 Finansijski rezultat.....	30
4.12 Nabavke	30
4.13 IT revizija	31
5. KOMENTAR	33

BILANS STANJA
na dan 31.12.2011. godine

Pozicija	neto iznos tekuće godine	prethodne godine
AKTIVA		
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	2.864.558.596	2.793.051.227
Nematerijalna sredstva	3.892.211	2.366.022
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.721.418.638	2.661.158.225
Biološka sredstva	49.504	-
Ostala stalna nematerijalna sredstva	1.007.292	957.628
Dugoročni finansijski plasmani	134.160.289	123.224.506
Druga dugoročna potraživanja	3.873.406	5.091.880
Dugoročna razgraničenja	157.256	252.966
B) O DLOŽENA POREZNA SREDSTVA	-	-
C) TEKUĆA SREDSTVA	522.343.791	569.727.810
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	107.769.085	149.262.212
Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	414.574.706	420.465.598
D) O DLOŽENA POREZNA SREDSTVA	-	-
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	-	-
POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	3.386.902.387	3.362.779.037
Izvanbilansna evidencija- izvanbilansna aktiva	413.782.848	249.574.260
UKUPNA AKTIVA	3.800.685.235	3.612.353.297
PASIVA		
A) KAPITAL	2.888.988.919	2.888.077.747
Temeljni kapital	2.236.964.437	2.236.964.437
Upisani neuplaćeni kapital	-	-
Emisiona premija	-	-
Rezerve	29.316.994	29.316.994
Revalorizacione rezerve	478.264.535	496.009.236
Nerealizovani dobiti	-	-
Nerealizovani gubici	-	-
Neraspoređena dobit	144.442.953	165.484.414
Gubitak do visine kapitala	-	39.697.334
Otkupljene vlastite dionice i udjeli	-	-
B) DUGOROČNA REZERVIRANJA	191.137.583	196.796.838
C) DUGOROČNE OBAVEZE	129.624.218	113.156.655
D) O DLOŽENE POREZNE OBAVEZE	53.098.334	55.069.967
E) KRATKOROČNE OBAVEZE	100.269.529	86.566.024
Kratkoročne finansijske obaveze	14.063.641	14.363.389
Obaveze iz poslovanja	81.543.835	55.169.535
Obaveze iz specifičnih poslova	101.063	-
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih prim. Zaposlenih	212.746	385.259
Druge obaveze	2.724.238	424.200
Obaveze za PDV	-	-
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	1.624.006	16.223.641
Obaveze za porez na dobit	-	-
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	23.783.804	23.111.806
G) O DLOŽENE POREZNE OBAVEZE	-	-
POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)	3.386.902.387	3.362.779.037
Izvanbilansna evidencija-izvanbilansna pasiva	413.782.848	249.574.260
UKUPNA PASIVA	3.800.685.235	3.612.353.297

Finansijske izvještaje je potpisao generalni direktor i certificirani računovođa. Uprava je pripremila i odobrila njihovo izdavanje 21.02.2012.. godine.

BILANS USPJEHA
za period 01.01.– 31.12.2011. godine

Pozicija :	Tekuća godina	Prethodna godina
A) DOBITILI GUBITAK PERIODA		
POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I Poslovni prihodi (od 1 do 4)	921.038.025	850.976.487
1. Prihodi od prodaje	912.194.121	842.353.462
2. Ostali poslovni prihodi	8.843.904	8.623.025
II Poslovni rashodi (od 1 do 7)	917.689.167	876.781.675
1. Nabavna vrijednost prodane robe	30.533.093	35.257.466
2. Materijalni troškovi	438.435.746	364.830.935
3. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	187.821.407	193.545.317
4. Troškovi proizvodnih usluga	66.697.679	72.331.453
5. Amortizacija	150.413.642	147.324.623
6. Troškovi rezerviranja	5.322.882	14.535.809
7. Nematerijalni troškovi	38.464.718	48.956.072
III Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	3.348.858	-
IV Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	-	25.805.188
FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI		
V Financijski prihodi	19.035.848	22.602.190
1. Financijski prihodi od povezanih pravnih lica	314	314
2. Prihod od kamata	13.052.515	19.995.569
3. Pozitivne kursne razlike	5.768.592	1.945.283
4. Prihodi od učešća u dobiti i zajedničkih ulaganja	-	36.083
5. Ostali financijski prihodi	214.427	624.941
VI Financijski rashodi	11.522.679	11.759.442
1. Financijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	16.771	61.534
2. Rashodi kamata	3.269.574	3.307.848
3. Negativne kursne razlike	8.189.508	8.348.161
4. Ostali financijski rashodi	46.826	41.899
VII Dobit od financijske aktivnosti (V-VI)	7.513.169	10.842.748
VIII Dobit od redovne aktivnosti (III-IV+VII-VIII)>0	10.862.027	-
IX Gubitak redovne aktivnosti (III-IV+VII-VIII)<0	-	14.962.440
OSTALI PRIHODI I RASHODI		
X Ostali prihodi i dobiti	16.383.130	10.646.930
1. Dobici od prodaje stalnih sredstava	1.500	25.054
2. Dobici od prodaje materijala	906.646	1.591.078
3. Viškovi	1.908.652	133.648
4. Naplaćena otpisana potraživanja	3.108.352	2.972.230
5. Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	3.818.166	1.417.380
6. Otpis obaveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	6.639.814	4.507.540
XI Ostali rashodi i gubici	22.025.236	27.466.887
1. Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	1.187.327	1.621.770
2. Gubici od prodaje materijala	52.322	-
3. Manjkovi	80.321	118.220
4. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	5.061.320	5.006.121
5. Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	15.643.946	20.720.776
XII Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (XI-XII)	-	-
XIII Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (XII-XI)	5.642.106	16.819.957
PRIHODI I RASHODI OD USKLADIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
XIV Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	4.843.805	2.588.047
1. Umanjenje vrijednosti nematerijalnih sredstava	265	1.324
2. Umanjenje vrijednosti materijalnih stalnih sredstava	2.430.692	1.439.245
3. Umanjenje vrijednosti zaliha	2.412.848	431.779
XV Dobit od usklađivanja vrijednosti (XV-XVI)>0	-	-
XVI Gubitak od usklađivanja vrijednosti (XV-XVI)<0	4.843.805	2.588.047
1* Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznac. grešaka iz ranijih perioda	2.005.007	861.927
2* Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznac. grešaka iz ranijih perioda	897.557	6.188.815
XIX Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (IX-X+XIII-XIV-1*)>0	1.483.566	-
XX Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (IX-X+XIII-XIV-1*)<0	-	39.697.332
XXI Neto dobit neprekinutog poslovanja	1.483.566	-
XXII Neto gubitak neprekinutog poslovanja	-	39.697.332
XVIII Neto dobit perioda (XXI-XXII)>0	1.483.566	-
XIX Neto gubitak perioda (XXI-XXII)<0	-	39.697.332
DOBITI UVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU	1.971.633	-
1. Dobici od realizacije revalorizovanih rezervi stalnih sredstava	1.971.633	-
XXX Ostala sveobuhvatna dobit prije poreza	1.971.633	-
XXXI Neto ostala sveobuhvatna dobit	1.971.633	-
XXXII Ukupno neto ostala sveobuhvatna dobit perioda	3.455.199	-
XXXIII Ukupno neto ostali sveobuhvatni gubitak	-	39.697.332

Finansijske izvještaje je potpisao generalni direktor i certificirani računovoda. Uprava je pripremila i odobrila njihovo izdavanje 21.02.2012.. godine.

IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA
za period od 01.01. do 31.12.2011. godine,

(Indirektna metoda)

Opis	Oznaka (+,-)	Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1 Neto dobit (gubitak) za period		1.483.566	(14.442.398)
Usklađivanje za:			
2 Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	1.584.887	1.103.257
3 Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)		
4 Amortizacija/vrijednost usklađenja materijalnih sredstava	+	148.828.755	146.221.366
5 Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)		(25.054)
6 Ostala uskl. za nen. stav. i tok.koji se odnose na ulag.i fin. ak.	+(-)	(379.628)	1.440.569
7 Usklađivanje iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)		
8 Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)		
9 Ukupno (2 do 8)		150.034.014	148.740.138
10 Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	18.269.008	6.703.894
11 Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	38.244.276	(8.637.618)
12 Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	(6.794.186)	(32.592.809)
13 Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(659.971)	(3.288.218)
14 Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	(24.912.483)	(36.222.957)
15 Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	(12.542.506)	(54.918.038)
16 Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(6.958.890)	(10.045.640)
17 Ukupno (10 do 16)		54.470.213	(118.910.106)
18 Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		205.987.794	15.387.634
B. GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
19 Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		958.574.506	50.469.501
20 Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	492.344.175	-
21 Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	+		
22 Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	-	1.654.928
23 Prilivi iz osnova kamata	+		
24 Prilivi iz osnova dividendi i učešća u dobiti	+		
25 Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	466.230.332	48.814.572
26 Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		1.187.663.280	158.798.027
27 Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	498.200.664	-
28 Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	22.567.187	17.742.015
29 Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	212.296.501	141.056.012
30 Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	454.598.928	-
31 Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)			
32 Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		229.088.773	108.328.526
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
33 Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti		46.733.884	68.378.839
34 Prilivi iz osnova dugoročnih kredita		22.622.401	68.378.839
35 Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita		12.683.250	-
36 Prilivi iz osnova ostalih dug. i kratkoročnih obaveza		11.428.233	-
37 Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (35 do 38)		29.128.470	36.431.165
38 Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	5.444.618	36.369.336
39 Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	13.081.455	-
40 Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi	-	35.893	61.829
41 Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	10.566.504	-
42 Neto prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-37)		17.605.413	31.947.675
43 Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti. (37-33)			
D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+42)		223.593.207	47.335.309
E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+43)		229.088.773	108.328.526
F. NETO PRILIV GOTOVINE (D-E)			
G. NETO ODLIV GOTOVINE (E-D)		5.495.566	60.993.217
44 H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		57.343.634	118.336.851
45 I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+		
46 J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-		
47 K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (H+F-G+45+46)		51.848.068	57.343.634

Finansijske izvještaje je potpisao generalni direktor i certificirani računovođa. Uprava je pripremila i odobrila njihovo izdavanje 21.02.2012. godine.

**IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU
za period koji završava na dan 31.12.2011.**

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i drugi oblici osnovnog kapitala	Revaloriz. Rezerve (MRS16 MRS 21 MRS 38)	Prenesene rezerve (kursne razlike)	Ostale rezerve	Akumulir. neraspodijeljena dobit/nepok.gub.	UKUPNO (2+3+4+5+6)	Manj. interes	UKUPNO KAPITAL (7+8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.Stanje na dan 31/12/2009. Godine	2.236.964.437	515.821.024	-	16.936.350	175.733.578	2.945.455.389	-	2.945.455.389
2.Efekti promjena u račun.politikama	-	-	-	-	2.991.761	2.991.761	-	2.991.761
3.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	1.678.114	1.678.114	-	1.678.114
4.Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2009. godine, odnosno, 01.01.2010. godine	2.236.964.437	515.821.024	-	16.936.350	180.403.453	2.950.125.264	-	2.950.125.264
5.Efekti revalorizacije materijalnih i nemater.sredstava	-	(19.811.788)	-	-	22.444.397	2.632.609	-	2.632.609
6.Nerealizovani dobiti/gubici po osn.finansijskih sred.raspol.za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
7.Kursne razlike nastale prevodenjem fin.izvještaja u valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
8.Netto dobit (gubitak perioda) iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	24.539.887	24.539.887	-	24.539.887
9.Netto dobiti/gubici prizn.dir.u kapitalu	-	-	-	-	(14.442.398)	(14.442.398)	-	(14.442.398)
10.Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokr.čica dobitka	-	-	-	12.380.644	(61.903.324)	(49.522.680)	-	(49.522.680)
11.Emisija dion.kapitala i dr.obl.poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12.Stanje na dan 31/12/2010.god	2.236.964.437	496.009.236	-	29.316.994	151.042.015	2.913.332.682	-	2.913.332.682
13.Efekti promjena u račun.politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
14.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	(25.254.937)	(25.254.937)	-	(25.254.937)
15.Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2010.god.odnosno 01.01.2011.g	2.236.964.437	496.009.236	-	29.316.994	125.787.078	2.888.077.745	-	2.888.077.745
16.Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	(17.744.701)	-	-	19.716.334	1.971.633	-	1.971.633
17.Nerealizovani dobiti/gubici po osn.finans.sreds.raspol.za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
18.Kursne razlike nastale prevodenjem fin.izvještaja u valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
19.Netto dobit (gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	1.483.566	1.483.566	-	1.483.566
20.Netto dobiti/gubici priznati u kapit.	-	-	-	-	(2.544.028)	(2.544.028)	-	(2.544.028)
21.Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokr.čica gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
22.Emisija dion.kapit.i dr.oblici poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
23.Stanje na dan 31.12.2011.godine	2.236.964.437	478.264.535	-	29.316.994	144.442.950	2.888.988.916	-	2.888.988.916

Finansijske izvještaje je potpisao generalni direktor i certificirani računovođa. Uprava je pripremila i odobrila njihovo izdavanje 21.02.2012. godine.

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI NEKONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
JAVNOG PREDUZEĆA „ELEKTROPRIVREDA BiH“ D.D. SARAJEVO
ZA 2011. GODINU**

1. UVOD

Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d. d. Sarajevo osnovano je radi obavljanja elektroprivredne djelatnosti od posebnog društvenog interesa i upravljanja elektroenergetskim sistemom.

Osnivači pravnog subjekta su Federacija BiH i ostali dioničari u visini od 10 % osnovnog kapitala koji su vlasništvo stekli po osnovu djelimične privatizacije izvršene putem javnog upisa dionica, nakon koje je preduzeće Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj:UF/I-392/04, od 20.05.2004. godine, registrovano kao dioničko društvo.

Skraćeni naziv pravnog lica je: JP Elektroprivreda BiH d. d. Sarajevo (u daljem tekstu - Društvo).

Unutrašnja organizacija Društva utvrđena Statutom uređena je Pravilnikom o organizaciji Javnog preduzeća Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo. Društvo je jedinstven pravni subjekt, a po organizaciono tehnološkoj strukturi složen sistem, organizovan na funkcionalnom, procesno radnom i teritorijalnom principu. Radi obavljanja registrovane djelatnosti i ostvarivanja poslovnih funkcija, u skladu sa Zakonom o električnoj energiji i aktima Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji BiH (FERK), organizovane su slijedeće organizacione cjeline:

- **Elektroprivredne djelatnosti**, koju čine proizvodnja i distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu, uvoz i izvoz električne energije, uključujući i upravljanje elektroenergetskim sistemom;
- **Dijelovi Društva** koji imaju status podružnice i u okviru jedne ili više elektroprivrednih djelatnosti, organizovano ih je osam i to:

- „Termoelektrana“Kakanj“, Kakanj;
- „Termoelektrana„Tuzla“, Tuzla;
- „Hidroelektrane na Neretvi“, Jablanica;
- „Elektrodistribucija“ Bihać;
- „Elektrodistribucija“ Mostar;
- „Elektrodistribucija“ Sarajevo;
- „Elektrodistribucija“ Tuzla i
- „Elektrodistribucija“ Zenica.

- **Direkcija** je organizovana u sjedištu radi obavljanja zajedničkih funkcija na nivou Društva, a čine je sektori i samostalne službe.

Društvo od ranije ima većinske udjele u pravnim licima:

- „Iskraemeco“ d.o.o. Sarajevo - društvo za proizvodnju i održavanje mjernih uređaja, u kojem je vlasnik 57,51 % udjela;

- „Eldis Tehnika“ d.o.o. Sarajevo – društvo za proizvodnju opreme za distribuciju energije, promet proizvodima i uslugama, u 100 % vlasništvu i u

- „Hotel Makarska“ d.o.o. Makarska, Republika Hrvatska-društvo za ugostiteljstvo i turizam, u kojem je vlasnik 85,81 % udjela;

dok u pravnom licu:

- ”ETI” d.o.o. Sarajevo, društvo za proizvodnju elektro osigurača, ima 49 % vlasništva u udjelima.

U 2009. godini, Vlada Federacije BiH donijela je Odluku o prijenosu udjela Federacije BiH u rudnicima uglja u Federaciji BiH na JP Elektroprivreda BiH d. d. Sarajevo (Sl. novine FBiH broj: 4/09). Skupština Društva je u istoj godini, donijela Odluku o preuzimanju udjela Federacije BiH u privrednim društvima rudnicima uglja u Federaciji BiH, te Društvo preuzelo kontrolu i steklo vlasništvo u rudnicima, ukupne procijenjene vrijednosti udjela od 81.804.238 KM, od čega u:

RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj, u vrijednosti od 19.719.853 KM,

RMU „Breza“ d.o.o. Breza, u vrijednosti od 12.490.360 KM,

Rudnik „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje, u vrijednosti od 5.065.082 KM,

RMU „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila, u vrijednosti od 762.313 KM,
Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla, u vrijednosti od 37.144.754 KM,
RMU „Đurđevik“ d.o.o. Đurđevik, u vrijednosti od 5.107.789 KM i u
RMU „Zenica“ d.o.o. Zenica, u vrijednosti od 1.514.087 KM.

Za preuzete udjele u rudnicima izvršiti će se odgovarajuće promjene u kapitalu Društva.

Sjedište Društva je u Sarajevu, Vilsonovo šetalište 15.

Na dan 31.12.2011. godine, Društvo je imalo 5.053 uposlenika.

Na datum bilansa Društvo je dalo izjavu da su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS).

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su nekonsolidovani finansijski izvještaji Društva i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj naše revizije je da na osnovu provedene revizije izrazimo mišljenje da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Revizija uključuje i procjenu da li Uprava i rukovodioci primjenjuju zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola uspostavljenih u svrhu zaštite imovine, kao i sposobnost da otkrivaju i sprječavaju značajno pogrešna prikazivanja u finansijskim izvještajima.

Zbog ograničenja vremena i resursa, revizijom nismo obuhvatili cjelokupno područje poslovanja, niti smo ispitivali sve transakcije. Sistemom uzorka ispitali smo procese koji se odnose na obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti, zakonsku i usklađenost sa općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, planiranje poslovnih aktivnosti i sa njima povezane račune vezane za sredstva, obaveze i kapital, prihode i rashode, uključujući značajnije troškove poslovanja. Obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške nisu otkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja koja smo smatrali bitnim, a vezana su za finansijsko izvještavanje.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom nekonsolidovanih finansijskih izvještaja za 2011. godinu, konstatovali smo određene propuste i nepravilnosti. U cilju otklanjanja istih, dali smo slijedeće preporuke:

Uprava treba uložiti dodatni napor da se uspostavi nadzor nad potpunim funkcioniranjem uspostavljenog sistema internih kontrola.

Značajnije vrednovati rad i preporuke Odjela za internu reviziju.

Investicione odluke donositi u skladu sa realnim mogućnostima. Analizirati nezavršene investicije, te otkloniti uzroke spore i neefikasne realizacije započetih investicionih ulaganja. Poduzeti sve aktivnosti da se planom postavljeni zadaci ostvare, te trošenje sredstava uskladiti sa planiranim.

Na datum bilansa, vršiti procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadbive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava.

Intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.

Potrebno je da Društvo nabavku sirovina i materijala uskladi sa stvarnim potrebama, definiše optimalne zalihe (utvrdi minimalne i maksimalne potrebne količine i asortimane), te da izvrši analizu postojećih zaliha sa aspekta njihove nadoknadive vrijednosti i realnog iskazivanja u finansijskim izvještajima u skladu sa MRS 2 Zalihe.

Potrebno je da odgovorni implementiraju preporuke navedene u Izvještaju „Revizija nastanka zastarjelih zaliha JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo“ sačinjenu od strane Odjela interne revizije.

Izvršiti analizu postojećih zakonskih propisa, odluka Vlade i pratećih akata, vezanih za upis promjena nastalih u vlasničkom kapitalu pred nadležnim sudovima i poduzeti aktivnosti kako bi knjiženje promjena na osnovnom kapitalu Društva u poslovnim knjigama bilo zasnovano na adekvatnoj dokumentaciji i ispravnoj zakonskoj i pravnoj podlozi.

Rashode tekućeg perioda evidentirati u skladu sa članom 103. Pravilnika o računovodstvu koji kaže: “ Smanjenje knjigovodstvenog iznosa na nadoknadivi iznos vrši se na teret rashoda tekućeg perioda, tj. perioda u kojem je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog i mogućeg nadoknadivog iznosa stalnog sredstva ili grupe sredstava“ i u skladu sa tačkom 70. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, koja kaže“ Rashodi su smanjenje ekonomske koristi tokom obračunskog razdoblja u obliku odliva ili smanjenja sredstava ili stvaranja obaveza. “

Potrebno je poduzeti sve aktivnosti kako bi stanje obaveza (kao i svih ostalih bilansnih pozicija) na početku godine bilo identično konačnom stanju prethodne godine) u skladu sa članom 23 Zakona o Računovodstvu i reviziji u FBiH i u skladu sa tačkom 33. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.

Uspostaviti analitičku knjigovodstvenu evidenciju na nivou Društva koja će pružati uvid u obaveze po svim vrstama ugovorenih i realizovanih kredita .

Da bi Društvo izbjeglo korekcije prihoda po osnovu cut off-a, očitavanje i fakturisanje električne energije vršiti na kraju obračunskog perioda.

Da Uprava i Nadzorni odbor Društva poduzmu sve aktivnosti da trošenje sredstava bude racionalno i u svrhu poslovnih aktivnosti.

Dosljedno provoditi odredbe člana 14. Zakona o javnim nabavkama BiH, koji nalaže da tenderske specifikacije moraju biti nediskriminatorske prema dobavljačima i da osiguravaju pravičnu i aktivnu konkurenciju, uz ispunjanje Zakonom utvrđenih uslova za odabir određenog postupka.

Preporučujemo da se izvrši analiza uzroka i preostalih razlika u izvještajima i preduzmu adekvatne aktivnosti na otklanjanju uzroka kao isprave razlika između analitičkih evidencija u izvještaju o ročnoj strukturi potraživanja i sintetičkih evidencija u izvještaju lista stanja potraživanja od kupaca kako se ne bi pojavljivale razlike u navedenim evidencijama.

Preporučujemo da se aplikacija SOEE dogradi za izvještaj rekapitulacija stanja dugovanja kupaca i dostavlja kao prilog za knjiženje u knjigovodstvo, te da se razmotri primjena automatske procedure (programskog servisa) korekcije malih iznosa nastalih po osnovu zaokruženja.

Preporučujemo izradu detaljnih korisničkih uputstava za sve scenarije korištenja modula sumnjiva i sporna potraživanja i na taj način osigura jednoznačno korištenje programskih procedura, kao i da se razmotri mogućnost uvođenja telefonskog help deska za korištenje softverske aplikacije SOEE u dijelu navedenih programskih procedura.

Preporučujemo da se u okviru redovnih radnih procedura korisnik obaveže na blagovremeno vršenje aktivnosti propisanih Uputstvom o utvrđivanju, praćenju i vođenju sumnjivih i spornih potraživanja po osnovu isporučene električne energije, neovlaštene i neregistrovane potrošnje električne energije, ostalih dobara i usluga i zatezних kamata.

4. NALAZ I PREPORUKE

4.1 Osvrt na prethodnu reviziju i ostale kontrole nadležnih organa

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH po sedmi put obavlja reviziju finansijskih izvještaja predmetnog klijenta. U prethodnoj reviziji finansijskih izvještaja provedenoj za 2010. godinu, dato je mišljenje sa rezervom.

Predmetnom revizijom utvrdili smo da su sljedeće preporuke date u prethodnoj reviziji implementirane:

Neiskazani gubitak po osnovu izgubljenog sudskog spora TE Tuzla i naknadno utvrđene poreske obaveze u ukupnom iznosu od 25.254.936 KM evidentirani su na teret akumulirane dobiti kroz korekciju početnih stanja, bez odluke Nadzornog odbora i Skupštine Društva.

Društvo je izvršilo korekciju evidentiranja kratkoročnih novčanih depozita u skladu sa članom 21. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Primjedbe koje su se odnosile na usklađenost sintetičke i analitičke evidencije Aplikacija SOEE (Aplikacije koja obuhvata potraživanja od kupaca po osnovu isporučene električne energije na naponskom nivou 35 kV 10 (20) kV i 0,4 kV) i Glavne knjiga, kao i neusklađenost između izvještaja unutar SOEE Aplikacije (Starosna struktura i Lista stanja), su djelomično otklonjene. Na propuste, koji još nisu otklonjeni, ukazali smo u poglavlju IT revizija.

Međutim, Društvo na datum bilansa nije vršilo procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja MRS 2- Zalihe.

Iskazani osnovni kapital nije usaglašen sa kapitalom u sudskom registru.

Reviziju nekonsolidovanih (i konsolidovanih) finansijskih izvještaja za 2011. godinu obavila je revizorska kuća „KPMG B-H“ d.o.o. Sarajevo.

4.2 Sistem internih kontrola

Revizijski tim je izvršio procjenu funkcionisanja sistema internih kontrola na temelju provedene revizije određenih procesa poslovanja i konstatuje da je Društvo je u značajnom dijelu uredilo kontrolne aktivnosti, koje predstavljaju politike i procedure rada i postupanja svih zaposlenika. Usvojene su politike i procedure sistema kvaliteta (SQ procedure), doneseni značajni interni akti i uputstva skoro za sve procese rada. Međutim i pored navedenog uočeni su određeni propusti.

Popisne komisije u **Elaboratu o izvršenom popisu sredstava i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2011. godine i dalje konstatuju nedostatke** koji se ponavljaju iz godine u godinu, a koji se odnose na: “ nepoštivanje definisanih procedura i uputstava kod zaduživanja, razduživanja i prenosa zaduženja sa jednog korisnika na drugog (stalna sredstva, sitan inventar i materijal), što je otežavalo posao fizičkog popisa. Prilikom prenosa imovine sa jednog na drugo radno mjesto ili lokaciju nije vršila primopredaju na propisanim obrascima, na osnovu kojih bi se promjene evidentirale i u knjigovodstvu. Znatno broje stalnih sredstava nema inventurne oznake-pločice. Značajan broj dokumenata zadržava se u pratećim službama dijelova Društva, od tehničke do komercijalnih i finansijskih službi, umjesto da se odmah predaju knjigovodstvu na knjiženje“.

Društvo nije provelo propisanu proceduru kod izdavanja i usvajanja prepravljenih (korigovanih) finansijskih izvještaja za 2010. godinu. Naime, Društvo je nakon što je predalo finansijske izvještaje AFIP-u, usvojene od organa upravljanja i nakon provedene revizije od strane Ureda za reviziju institucija u FBiH, izvršilo korekciju finansijskih izvještaja za 2010. godinu, u kojima je iskazalo veći gubitak za 25.254.936 KM (po osnovu izgubljenog sudskog spora Kantona Tuzla i naknadno utvrđenih poreskih obaveza). Pokriće gubitka evidentirano je kroz korekciju početnog stanja u 2011. godini, na teret akumulirane dobiti.

Prepravljeni (korigovani) finansijski izvještaji nisu usvojeni od strane Nadzornog odbora, a ni od Skupštine Društva, iako je **Nadzorni odbor između ostalog odgovoran za izradu vjerodostojnih finansijskih izvještaja (čl.25. Zakona o javnim preduzećima FBiH). Pokriće gubitka nije izvršeno na osnovu odluke Skupštine dioničkog Duštva, što je regulisano čl. 246. Zakona o privrednim društvima (Izmjene i dopune navedenog Zakona Sl. novine 29/03) i članom 34. Statuta Društva.**

Napominjemo da je Društvo je na isti način vršilo korekciju (prepravku) finansijskih izvještaja za 2009. godinu.

U zabilješkama uz finansijske izvještaje za 2011. godinu, Društvo nije izvršilo objavljivanje vrste greške prethodnog perioda, iznos ispravke greške, stavke finansijskih izvještaja na koje ta greška utiče, te opis kako i od kada je ta greška ispravljena u skladu sa MRS 8 (tačka 49). Korigovani finansijski izvještaji nisu dostavljeni AFIP-u.

Korigovanje finansijskih izvještaja dovodi do toga da početna stanja iste bilansne pozicije nisu međusobno usaglašena (ista bilansa pozicija različito je prezentirana u tri finansijska izvještaja). Tako primjera radi početno stanje obaveza za 2011. godinu u Bruto bilansu (Glavnoj knjizi) iskazano je u većem iznosu za 13.875.293 KM u odnosu na iskazano krajnje stanje obaveza u revidiranom Bilansu stanja na 31.12.2010. godinu, a u manjem iznosu za 11.379.643 KM u odnosu na početno stanje iskazano u Setu finansijskih izvještaja-obrazac Bilansu stanja za 2011. godinu (u dijelu koji se odnosi na prethodnu godinu korigovani bilans stanja za 2010. godinu). Ova odstupanja odgovorni obrazlažu načinom evidencije svojih internih odnosa.

Obaveze iz internih odnosa na dan 31.12.2011. godine iskazane su u iznosu 101.063 KM, a trebale su biti zatvorene sa potraživanjima iz internih odnosa.

Iskazani rashodi za 2011. godinu u Setu finansijskih izvještaja, obrazac Bilansa uspjeha, ne odgovaraju iskazanim rashodima u računovodstvenom iskazu Zabilješke uz finansijske izvještaje niti u Izvještaju o poslovanju za 2011. godinu. Razlika od 1.596.554 KM, prema izjavi odgovornih se odnosi na obračun internog rada koji tereti investicije, a ne rashode perioda. U dodatnim pojašnjenjima ustanovili smo da ta razlika iznosi cca 3.000.000 KM, a razlog je kako objašnjavaju odgovorni, da pojedine podružnice prenos internog rada ne evidentiraju na isti način.

Navedeno upućuje na visok rizik kako u evidencijama pojedinih poslovnih događaja i procesa poslovanja i iskazivanju konačnih stanja na datum bilansa, a samim tim i na rizik obavljanja ukupne revizije.

U Društvu je u 2010. godini, došlo je do uvođenja novog informatičkog sistema SAP-a. Primjena novog sistema provodi se od 01.10.2010. godine, ali ne u svim dijelovima Društva. Novi informacioni sistem uveden je u Direkciju Društva i ED Sarajevo, a u ostalim dijelovima Društva primjenjivan je ranije uvedeni informatički sistem (Oracle). Postupak uvođenja SAP-a još uvijek nije završen u svim dijelovima Društva. Navedeno otežava praćenje i analizu transakcija na bilansnim pozicijama na nivou Društva kao cjeline. Naprimjer: promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi u obračunskom periodu nije moguće ispratiti na temelju bruto bilanse Društva, stanje odobrenih i iskorištenih kredita po vrstama kredita (odnosno ugovorima) nije prezentirana na nivou Društva, starosnu strukturu zaliha i slično.

Bruto bilansa i kartice Glavne knjige ne pružaju uvid u stanje pojedinih bilansnih pozicija, već samo u promet bilansnih pozicija. Stanje je iskazano na posredan način preko potražnog i dugovnog stanja Glavne knjige, što je suprotno članu 23. Zakona o Računovodstvu i reviziji u FBiH, koji nalaže mogućnost uvida u promet i stanje na računima Glavne knjige.

Iskazani iznos na poziciji odloženog prihoda iz donacija ne odgovaraju neto vrijednosti donirane opreme. Dosljednom primjenom MRS 20 Državne donacije, obaveza Društva je da vrši sučeljavanje amortizacije i odgođenih prihoda za donirana sredstva u korisnom vijeku upotrebe.

Prilikom ocjene sistema internih kontrola izvršili smo uvid u izvještaje Odjela za internu reviziju (u daljem tekstu Odjel IR) i konstatiramo. Odjel IR sačinio je Plan rada interne revizije za 2011. godinu. Osnov za izradu Plana za 2011. godinu je realizacija godišnjeg plana kao i Strateškog plana rada interne revizije za period 2010-2012. godina, sačinjen na osnovu strategije rizika, pregleda procesa i organizacionih dijelova u Koncernu EP BiH (Društva). Aktivnosti Odjela IR u 2011. godini bile su najvećim djelo usmjerene na poslovne procese dijelova Koncerna, koji predstavljaju najveće rizike, zahtijevaju više pažnje nego područja nižeg rizika. Ovim principima se Odjel IR rukovodio u izradi Plana, a na osnovu raspoloživog broja uposlenih.

Zbog naprijed navedenog osnovni zadaci Odjela interne revizije u 2011. godini su bili: Praćenje i procjena kvaliteta sistema interne kontrole Koncerna EP BiH i davanje odgovarajućih prijedloga po svim poslovnim aktivnostima Koncerna EP BiH; Pomoć Nadzornim odborima i Upravama Koncerna EP BiH u kreiranju poslovnih politika Koncerna EP BiH; Praćenje usklađenosti poslovanja Koncerna EP BiH sa zakonom, drugim propisima i općim aktima; Praćenje i ocjena efikasnosti poslovnih operacija Koncerna EP BiH; Praćenje i ocjena tačnosti i adekvatnosti sistema informisanja Koncerna EP BiH i ostali poslovi kao što

su posebni zahtjevi Nadzornih odbora Koncerna EP BiH, Odbora za reviziju, Uprave, te zahtjevi externe revizije, supervizijskih organa i drugo. Međutim, uloga Odjela IR i u samom Društvu je znatna i treba uvažiti sve nalaze i preporuke Odjela IR. U dijelu Izvješća koji obrazlaže Zalihe, istakli smo kako je Odjel IR u svom izvještaju „Revizija nastanka zastarjelih zaliha u JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo“, detaljno ukazalo na uzroke koji dovode do stvaranja zastarjelih zaliha.

Uprava treba uložiti dodatni napor da se uspostavi nadzor nad potpunim funkcioniranjem uspostavljenog sistema internih kontrola.

Značajnije vrednovati rad i preporuke Odjela za internu reviziju.

4.3 Planiranje i izvještavanje

Trogodišnji plan poslovanja za 2010.-2012. godinu, Skupština je usvojila u martu 2010. godine, na prijedlog Nadzornog odbora. Osnov za izradu trogodišnjeg plana poslovanja su Pravilnik o planiranju i praćenju realizacije planskih dokumenata i Smjernice za izradu trogodišnjeg plana.

Osnovna polazišta za izradu trogodišnjeg plana poslovanja između ostalog su: elektroenergetski bilans za planski period, tarifni stavovi i cijene električne energije, dugoročni plan razvoja proizvodnih elektroenergetskih objekata, ostvareni pokazatelji u 2010. godini, Odluke i Zaključci Vlade FBiH o izgradnji novih proizvodnih objekata, te Pravilnici i drugi akti DERK-a, FERK-a, NOS-a i ostalo.

Trogodišnjim planom poslovanja obuhvaćeni su prihodi, rashodi, kapitalna ulaganja sa izvorima finansiranja, raspodjela planirane dobiti i plan ljudskih resursa.

Revidirani plan poslovanja za 2011. godinu je donesen u okviru trogodišnjeg plana 2010-2012. godina. Revidirani plan poslovanja za 2010.-2012. godinu u dijelu koji se odnosi na 2011. godinu, Skupština Društva je usvojilo u martu 2011. godine. Planom predviđene kategorije ostvarene su u sljedećim iznosima:

		Rebalans 2011. godini	Ostvareno 2011. godinu	Prepravljeno nerevidirano 2010.	Ostvareno revidirano 2010. godini
1	2	6	5		6
I	Ukupan prihod	955.554.670	958.462.010	885.087.534	885.087.535
II	Ukupni rashodi	949.719.873	956.978.442	924.784.866	899.529.934
III	Finansijski rezultat	5.835.797	1.483.566	(39.697.332)	(14.442.399)

Ostvareni ukupni prihodi u 2011. godini iskazani su u iznosu od 958.462.010 KM i u odnosu na rebalans plana veći su za 2.907.340 KM ili 0,3 %, dok su u odnosu na ostvarene prihode u prethodnoj godini veći za 73.374.476 KM ili 8 %.

Ostvareni rashodi u 2011. godini iskazani su u iznosu od 956.978.442 KM i u odnosu na Rebalans plana veći su za 7.258.569 KM ili 0,7 %, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 32.193.576 KM ili 3,4%.

U 2011. godini ostvareni finansijski rezultat (dobit) iskazan je 1.483.566 KM i manji je u odnosu na Rebalans plana za 4.352.231 KM.

Prema izvještaju o poslovanju u 2011. godini ostvarena je ukupna proizvodnja električne energije u količini od 7.294,5 GWh, što je za 4,6 GWh ili za 0,1% više od planirane proizvodnje, a za 113,1 GWh ili za 1,6% više od ostvarene proizvodnje u 2010. godini. Ovo je ujedno rekordno ostvarena proizvodnja električne energije od 1996. godine dok je ukupna potrošnja električne energije manja od planirane za 3,8%, ali za 1,9% veća od ostvarene potrošnje u 2010. godini.

U 2011. godini Društvo je planiralo investiciona ulaganja u iznosu od 547.904.000 KM, a ostvarena investiciona ulaganja iznose 218.500.000 KM, a što je za 60% manje u odnosu na planirano, ali za 26% veće u odnosu na realizirana ulaganja u 2010. godini. Revidiranim planom su obuhvaćena i nerealizovana ulaganja iz ranijeg perioda., a predviđena ulaganja odnose se na ulaganja po djelatnostima (proizvodnja, distribucija, snabdijevanje i trgovina), kapitalne investicije, sistem IKT i razvojne i istraživačke i ostale zajedničke projekte.

Planirana i realizovana ulaganja iznose:

Ulaganja	Plan 2011	Ostvareno 2011	Ostvareno 2010
Ulaganje u djelatnost proizvodnje	229.508.000	122.300.000	77.040.000
Djelatnost distribucije	79.177.000	86.800.000	86.760.000
Djelatnost snabdijevanja i trgovina	1.495.000	0	0
Kapitalna ulaganja	167.704.000	0	0
Ulaganja u ostale zajedničke projekte	70.020.000	9.300.000	9.000.000
Ukupno:	547.904.000	218.500.000	172.800.000

Finansiranje ulaganja planirano je iz vlastitih sredstava, kreditnih sredstava i sredstava donacije. Rebalansom plana nisu predviđene garancije obezbjeđenja kredita u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima.

Izveštajem o poslovanju dati su uporedni pokazatelji u odnosu na prethodnu godinu, ali ne i u odnosu na Rebalans plana za 2011. godinu.

Prema izvještaju o poslovanju na dan 31.12.2011. godine u Društvu je bilo 4.941 zaposlenik, od čega 4.871 na neodređeno vrijeme, a ostalih 70 na određeno vrijeme po raznim osnovama (pripravnici, zamjena zaposlenika koji su na trudničkom bolovanju ili bolovanju preko 42 dana, status mirovanja, zbog neplaćenog odsustva).

Izveštaj o poslovanju, Društvo sačinjava polugodišnje i godišnje, dok se izvještaj o ostvarenoj proizvodnji i potrošnji električne energije, fakturiranju i naplati potraživanja sačinjavaju mjesečno.

Izveštavanje resomog ministarstva se vrši godišnje i po zahtjevu ministarstva, a izvještavanje po osnovu licence za obavljanje elektroprivredne djelatnosti (proizvodnja električne energije) prema FERK-u, DERK-u, i NOS-u se vrše mjesečno, tromjesečno, šestomjesečno i godišnje.

Mjesečni izvještaji se dostavljaju na zahtjev FERK-a, a ostali izvještaji proizilaze iz dozvole za rad.

Izveštaj o poslovanju za 2011. godinu je formi nacрта jer još nije usvojen od Nadzornog odbora i Skupštine.

Godišnji plan poslovanja za 2011. godinu, nije donesen posebno, a niti posebno usvojen, nego kao dio trogodišnjeg plana poslovanja koji se odnosi na 2011. godinu.

Investicione odluke donositi u skladu sa realnim mogućnostima. Poduzeti sve aktivnosti da se planom postavljeni zadaci ostvare, te trošenje sredstava uskladiti sa planiranim.

4.4 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Stalna sredstva i dugoročni plasmani iskazani su u bruto iznosi od 7.539.652.790 KM. Ispravka vrijednosti je 4.675.094.194 KM ili 62%, te sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 2.864.558.596 KM.

	31.12.2011.	31.12.2010.
STALNA SREDSTVA	2.864.558.596	2.793.051.227
Stalna nematerijalna sredstva	3.892.211	2.366.022
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.721.418.638	2.661.158.225
Biološka sredstva	49.504	0
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	1.007.292	957.628
Dugoročni finansijski plasmani	134.160.289	123.224.506
Druga dugoročna potraživanja	3.873.406	5.091.880
Dugoročna razgraničenja	157.256	252.965

Stalna nematerijalna sredstva čine licence i računarski programi. Ova imovina početno se vrednuju po trošku nabavke. Nakon početnog priznavanja vrednuju se po trošku umanjenom za akumuliranu

amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja. Amortizacija nematerijalnih sredstava vrši se primjenom linearne metode otpisa tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja sredstva.

Ulaganja u nematerijalnu imovinu u 2011. godini iskazana su u iznosu od 3.101.711 KM i to:

Direkcija Društva: SAP licence vrijednosti 1.906.473 KM; autoCAD licence 589.045 KM; AMR sistem u funkciji proizvodnje električne energije 193.470 KM; sistem za nadzor i upravljanje IKT servisima u iznosu 21.689 KM; DMS licence 26.498 KM; Topo CAD Design sa programskim modulima vrijednosti 16.068 KM.

Smanjenje nematerijalnih sredstava u 2011. godini izvršeno je za vrijednost obračunate amortizacije 1.584.890 KM, te za vrijednost rashodovane nematerijalne imovine na temelju Odluke o usvajanju Elaborata o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava, potraživanjima i obveza Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo na dan 31.12.2011.godine (u daljem tekstu Elaborat o popisu), koju je donio Nadzorni odbor Društva 21.02.2012. godine, nabavne vrijednosti 490.178 KM; ispravke vrijednosti 489.914KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema knjigovodstvene vrijednosti 2.721.418.638 KM, čine 95% stalnih sredstava. Promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi u periodu od 01.01.2011. do 31.12.2011. godine iskazane su u sljedećoj tabeli:

Opis	Zemljište	Građevin. objekti	Postro. i oprema	Alati, pog. kanc. mat	Transp. sredstva	Mat. sred. u prip.	Ostala mater. sredstva	Ukupno	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 Nabavna vrijednost									
Stanje na dan 31.12.10.	76.968.168	3.878.524.407	3.010.906.012	29.450.736	50.562.291	154.279.209	7.354.232	7.208.045.055	
dire. pov. u 2011. God	6.503.448	1.994.790	80.066	90.067	594.091	218.430.737	6.010.237	233.703.436	
prij.sa prip.(inv.u toku)	610.356	66.289.068	55.293.903	1.083.786	1.124.388	(88.059.224)		36.342.277	
otudjenje i rashodovanje	(36.184)	(21.313.316)	(38.585.196)	(906.400)	(2.492.730)	(39.699.493)	(8.948.327)	(111.981.646)	
ostalo	0	(1.337.878)	1.553.532	(354.170)	148.598	0		10.082	
Stanje na dan 31.12.11.	84.045.788	3.924.157.071	3.029.248.317	29.364.019	49.936.638	244.951.229	4.416.142	7.366.119.204	
2 Akumu. amortiza.									
Stanje na dan 31.12.10.		2.325.915.304	2.158.609.593	23.882.950	38.456.888			4.546.864.735	
amortizacija za 2011.		66.322.046	78.847.556	1.321.407	2.778.199			149.269.208	
prijenos (sa) na		0	0	0	0			0	
otudjenje i rashodovanje		(19.161.562)	(29.162.033)	(872.327)	(2.419.071)			(51.614.993)	
Ostalo		(608.025)	918.066	(271.393)	142.968			181.616	
Stanje na dan 31.12.11.		2.372.467.763	2.209.213.182	24.060.637	38.958.984			4.644.700.566	
3 Neto knjig. Vrijednost									
Stanje na dan 31.12.10.	76.968.168	1.552.609.103	852.296.419	5.567.786	12.105.403	154.279.209	7.354.232	2.661.180.320	
Stanje na dan 31.12.11.	84.045.788	1.551.689.308	820.035.135	5.303.382	10.977.654	244.951.229	4.416.142	2.721.418.638	

Nekretnine, postrojenja i oprema u najvećem dijelu predstavljaju građevinski objekti i oprema za obavljanje djelatnosti proizvodnje, distribucije i ostalih poslova u okviru registrovanih djelatnosti. Imovina koju je Društvo imalo u posjedu do datuma procjene (2004. godine) iskazana je po revalorizovanom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrijednost umanjenu za ukupnu naknadnu akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljeni nakon procjene vrednovani su i iskazani po trošku nabavke, odnosno, po nabavnoj vrijednosti. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se primjenom linearne metode otpisa.

Prema naprijed iznesenim tabelarnim podacima na nekretninama, postrojenjima i opremi su se desile slijedeće promjene:

Zemljišta iskazana u vrijednosti od 84.045.788 KM odnose se na građevinska, poljoprivredna, šumska i zemljišta za ostale namjene. Povećanja u 2011. godini iskazana su u iznosu od 7.113.804 KM. Na višak zemljišta po Elaboratu o popisu (odnosno utvrđenom neevidentiranom zemljištu) odnosi se 5.887.187 KM i to: utvrđeni višak zemljišta u HE Neretva 4.290.601 KM; u ED Sarajevo 1.090.130 KM; u ED 506.456 KM.

Prenos sa investicija u toku, odnosno kupovina zemljišta od trećih lica izvršena je u iznosu od 1226.617 KM i to: u TE Kakanj 393.495 KM; u ED Bihać 638 KM, a odnosi se na plaćeni porez na zemljište Mihaljevac; u ED Sarajevo iznos od 26.115 KM; u ED Tuzla 118.762 KM; u ED Zenica 71.346 KM. Utvrđeni višak zemljišta kako stoji u dostavljenoj dokumentaciji rezultat je kontinuiranog prikupljanja dokumentacije tokom cijele godine u Službi za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa. Razlog tome je što su u pojedinim općinama započeli postupci usaglašavanja zemljišnoknjižnog stanja upisanog u Katastru sa onim koje je upisano u Gruntu, te činjenicu da je u nekim općinama ovaj postupak okončan.

Još uvijek nije okončan postupak prikupljanja dokaza o vlasništvu na ukupno iskazanom zemljištu, iako su podneseni zahtjevi za dobivanje podataka od nadležnih katastarskih ureda i sudova.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 1.551.689.307 KM (u okviru građevinskih objekata iskazana je vrijednost stambenih zgrada i stanova u iznosu od 1.239.939 KM). Povećanje na ovoj poziciji na nivou Društva, iskazano je u iznosu od 68.283.858 KM, a odnosi se na okončane radove na izgradnji novih, rekonstrukciji i sanaciji postojećih elektroenergetskih objekata i mreže. Smanjenje građevinskih objekata izvršeno je za iznos obračunate amortizacije u 2011. godini, te po Elaboratu o popisu (rashod građevinskih objekata i isknjiženje po kolaudaciji), te rashod i smanjenje tokom godine.

Znatan broj objekata nije upisan u zemljišne knjige kao vlasništvo Društva. U ovom smislu, bitno je napomenuti da se problematika imovinsko-pravnih odnosa rješava na način da je za manji broj predmetnih elektroenergetskih objekata potrebno steći pravo vlasništva, dok je za veći broj elektroenergetskih objekata neophodno obezbijediti trajno pravo služnosti.

U **distributivnim podružnicama** elektroenergetski objekti za koje se zahtijeva pribavljanje prava vlasništva su transformatorske stanice (slobodnostojeće-zidane, slobodnostojeće-limene kućice, slobodnostojeće- betonske kućice), a za stubne trafostanice se obezbjeđuje trajno pravo služnosti, a samo izuzetno pravo vlasništva.

Za ostale elektroenergetske objekte, u koje spadaju: stubne trafostanice STS, sredjenaponski podzemni kablovski vodovi- SNKB, sredjenaponski nadzemni vodovi SN DV, niskonaponski podzemni kablovski vodovi-NNKB, niskonaponski nadzemni vodovi (NN NM), distributivne podružnice pribavljaju trajno pravo služnosti.

Ukupan broj elektroenergetskih objekata, koji se odnose na imovinsko-pravnu problematiku, iznosi 25.895 od koji se 3.882 upisuju u zemljišne knjige (obezbjeđen je upis u Zemljišnu knjigu za 1185, a za 2.697 objekata nije obezbjeđen upis), dok se preostali broj elektroenergetskih objekata od 22.013 ne upisuju u zemljišne knjige (već obezbjeđuje trajno pravo služnosti).

U **proizvodnim podružnicama** Društva imovinsko pravna situacija je slijedeća: ukupan broj elektroenergetskih objekata koji se upisuju u Zemljišnu knjigu je 18, a obezbjeđen je upis za 15 elektroenergetskih objekata.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 820.035.135 KM, odnose se na opremu za obavljanje proizvodne djelatnosti. Vrijednost ove imovine u 2011. godini povećana je 55.373.969 KM, u najvećem dijelu povećana je po osnovu aktiviranja opreme za proizvodnju električne energije, na osnovu zapisnika o kolaudaciji. Smanjenje na ovoj poziciji (prema unaprijed navedenoj tabeli) izvršeno je po osnovu rashodovanja zastarjele, neispravne i dotrajale opreme, o čemu je Odluke donio Nadzorni odbor. Na prijedlog popisne komisije izvršeno je rashodovanje zastarjele, neispravne i dotrajale opreme nabavne vrijednosti 38.585.196 KM, ispravke vrijednosti 29.162.033 KM. Najveću stavku rashodovanih postrojenja i opreme čine: generatora bloka 7 u TE Kakanj nabavne vrijednosti 18.534.772 KM, ispravke vrijednosti 10.610.013 KM, te sadašnje vrijednosti 7.924.759 KM.

Transportna sredstva iskazan su u iznosu od 10.977.654 KM. Povećanja u 2011. godini iskazana su u iznosu od 1.718.485 KM. Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je po osnovu Elaborata o popisu, nabavne vrijednosti 2.492.730 KM, ispravke vrijednosti 2.419.071 KM.

Alati, pogonski i kancelarijski namještaj iskazani su u iznosu od 5.303.382 KM. Ulaganja u 2011. godini iznose 1.173.853 KM. Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je po osnovu Elaborata o popisu, nabavne vrijednosti 906.400 KM, ispravke vrijednosti 271.393 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi iskazani u iznosu 244.951.229 KM. Ukupna ulaganja u materijalna sredstva u revidiranoj godini iznosila su 218.430.737 KM, a prethodnim godinama 154.279.209 KM. U 2011. godini aktivirano je sredstava 127.758.717 KM ili 34%.

Navedeni podaci o završenim investicijama su iz naprijed prezentirane tabele, jer bruto bilans ne pruža mogućnost uvida u podatke koji su navedeni u tabeli.

U strukturi ulaganja: na proizvodnu djelatnost odnosi se 122.330.256 KM ili 56%; na distributivnu djelatnost 86.801.605 KM ili 40% i na ulaganja u ostale zajedničke projekte odnosi se 9.298.876 KM ili 4%.

Ulaganja u proizvodne djelatnosti iskazana su u iznosu od 122.330.256 KM, a odnose se na:

U Hidroelektrani na Neretvi vršena su ulaganja u iznosu od 10.856.214 KM, i to:

Projekat otkaljanja štete na agregatu br. 2 HE Grabovica u iznosu 2.899.532 KM; rehabilitacija i modern. monitoring sistema brana HEJ, HEG i HES, instaliranje monitoring sistema u iznosu 1.932.316 KM; hidraulička studija: Mjerenje gubitka mehaničke energije vode kod tečenja 839.183 KM; nabavka i ugradnja sistema mjerenja aktivne i reaktivne energije na objektima HEN – a 669.307 KM; zamjena RP 220 KV HE Salakovac 575.169 KM; rekonstrukcija rashladnog i drenažnog sistema HE Jablanica 399.820 KM; nabavka turbinske i generatorske opreme za rekonstruisane agregate 1,2,3,4,5 i 6 HE Jablanica u iznosu 678.716 KM; rekonstrukcija postrojenja 0,4 kv HE Jablanica 381.096 KM; adaptacija dijela Upravne zgrade HE 225.600 KM; rekonstrukcija objekta Centralne radionice i glavne kapije HEN – a 199.829 KM, pripremne aktivnosti za rekonstrukciju agregata 1,2 i 3 HE Salakovac 221.635 KM.

U Termoelektrani Kakanj u iznosu od 88.122.474,00 KM a odnose se na: ulaganja u blok 6-kotao bloka 6 33.587.853 KM; elektrofilteri bloka 6 5.670.407 KM; turbina bloka 6 19.632.187 KM; generator bloka 6 2.605.161 KM; elektropostrojenja bloka 6 3.232.741 KM, parovodi bloka 6 4.496.706 KM; sistem upravljanja bl. 6 2.846.917 KM; rekultivacija deponije šljake i pepela 1.501.968 KM.

U Termoelektrani Tuzla ulaganja u iznosu 23.351.568 KM odnose se na: ulaganje u zgradu dekarbonizacije u iznosu 370.900 KM; ulaganje u zgradu HPV – a IV etape 196.429 KM; skladište ulja i maziva 147.647 KM; dogradnja trafo stanice 21.090 KM; nabavka opreme Ladovarka „A“ 169.700 KM; nabavka opreme Ladovarka „B“ 974.783 KM; obrtač vagona br. 2 u iznosu 367.019 KM; obrtač vagona br. 3 u iznosu 368.175 KM; sistem nadzora i upravljanja dopremom uglja 271.138 KM; mlinovi (8 komada) 3.712.293 KM; statička uzbuda sa opremom 577.417 KM; transporter uglja sa električnim motorom 188.860 KM; obrnuta regeneracija kolone VII 671.793 KM; visokotlačni zagrijači 2.951.546 KM; transformator sa opremom 4.232.709 KM; hlađenje komande električni filtera 49.892 KM; liftovi-473.990 KM; teleperm 440.992 KM; optički kablovi 24.132 KM; nabavka raznih alata 50.556 KM; nabavka 2 vozila Škoda Octavia u iznosu 73.074 KM.

Ulaganja u distributivne djelatnosti izvršena su u iznosu od 86.801.605 KM i odnose se na:

ED Bihac 12.141.126 KM a odnose se na: rekonstrukcija magistralnog DV 10/20kV RP Koprivna-STS Elkasova rijeka u iznosu od 544.908 KM; rekonstrukcija NNM Čaglica 2 u iznosu 422.141KM; ulaganja u objekat Upravna zgrada ED Bihać 276.351 KM; rekonstrukcija TS 35/10kV Žitoprerađa 194.897 KM.

ED Tuzla 24.931.840 KM odnose se na: isporuku mobilne TS 110/10(20)KV Doboj Istok, rekonstrukcija DV 10(20)KV Krep Zelinja u iznosu 338.173 KM, nabavka prekidača EBRD Tuzla 2 784.092 KM, rekonstrukcija NNM, TP Podrumska 652.512 KM; nabavka prekidača EBRD Tuzla 1 887.927 KM.

ED Sarajevo 19.822.402 KM odnose se na: nabavka mobilne TS 110/10 kV Grbavica 1.995.533 KM; izgradnja TS 35/10 kV Nišići 749.077 KM, rekonstrukcija RTS 1 maj 489.192 KM; SN kb veze za Ambasadu SAD donacija 415.925 KM; sanacija DV Rijeka - Durakovići 257.818 KM; redovna zamjena uklopnih satova 238.482 KM.

ED Zenica 21.651.669 KM a odnose se na: projekat Implementacija sistema AMR/AMM 1.046.888 KM; podrška projektu rekonstrukcije EIB 6.581.853 KM; rekonstrukcija obračunskih radnih mjesta 1.151.120 KM; program izgradnje EEO (alternativno napajanje energijom Olovo) 789.841 KM.

ED Mostar 8.254.568 KM najvećim dijelom se odnose na: ulaganje u građevinske objekte -izgradnja u iznosu 151.929 KM; ulaganje u građevinske objekte - rekonstrukcija 5.087.745 KM; ulaganje u nove poslovne objekte i rekonstrukciju postojećih u iznosu 105.258 KM; ulaganje u novu opremu 132.374 KM; priključci-izgradnja 1.008.311 KM; priključci rekonstrukcija 1.176.775 KM.

Ulaganja u ostale zajedničke projekte izvršena su u iznosu od 9.298.876 KM (projektovanje, saglasnosti i drugo vezano za TE Tuzla blok VII 1.270.668 KM, TE Kakanj blok 8 1.330.779 KM; Projekat SEEWIND – vjetroelektrane Podveležje 1.490.361 KM; nabavka putničkih vozila 304.147 KM; ulaganja u HE Janjići 259.330 KM; u HE Ustikolina 172.558 KM; nabavka opreme (switch-evi i SDH oprema) 120.348 KM; AMM komunikacioni moduli 62.294 KM; ulaganja u HE Vranduk 58.228 KM; Port serveri

56.862 KM; ulaganja u male HE na slivu rijeke Neretvice 38.688 KM; penetracioni testovi 36.865 KM i aplikacija za dispečere 5.738 KM

Na osnovu uvida u dokumentaciju konstatiramo: Na investicijama u toku kao novi poslovni objekat vodi se Poslovna upravna zgrada u Konjicu, nabavne vrijednosti 1.344.019 KM. Zgrada je nabavljena još 2006. godine i prema izjavama odgovornih nije stavljena u funkciju i ne koristi se. U Poslovnu zgradu u Konjicu nisu vršena nikakva dodatna ulaganja od momenta nabavke. U 2011. godini završeno je samo 34% započetih investicionih ulaganja.

Navedeno govori da se investicije realiziraju sporo i neefikasno i da se ne provode donesene procedure vezane za procese investiranja.

Na datum bilansa, nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje imovine, a u vezi sa MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

Obračun amortizacije za 2011. godinu izvršen je na osnovu Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo (u daljem tekstu Pravilnik o računovodstvu), donesenim 06.12.2011.godine. Navedenim Pravilnikom regulisano je da Odluku o obračunu amortizacije donosi Nadzorni odbor, te da se obračun amortizacije za procijenjena sredstva vrši po stopama utvrđenim na osnovu procijenjenog vijeka trajanja sredstva od strane neovisnog procjenitelja, a za novonabavljena sredstva po minimalnim stopama iz Nomenklature amortizacionih grupa.

Nadzorni odbor nije donio Odluku o obračunu amortizacije za 2011. godinu.

Procijenjeni vijek trajanja i stope amortizacije za karakteristična sredstva koje su primjenjene u revidiranom periodu su:

Naziv sredstva	Vijek trajanja (u god.)	Stopa amortizacije (%)
Brane – betonske	67	1,50
Zgrade	od 25 do 80	od 1,25 do 4,00
Postrojenja i oprema	od 5 do 40	od 2,50 do 20,00
Nadzemni vodovi	od 12 do 33	od 3,00 do 8,33
Ostala oprema	od 3 do 5	od 20,00 do 33,33

Prema prezentiranim podacima od strane odgovornih lica, Društvo nema upisanih hipoteka na nekretninama, niti datih založnih prava na pokretnu imovinu.

Ostala stalna materijalna sredstva iskazana u iznosu od 1.007.292 KM čine: lokalni interfejs u Direkciji Društva 528.120 KM; film o Grabovici u HE Neretva 169.336 KM; glavni idejni projekt za objekte u ED Sarajevo 157.161 te djela likovne i vajarske umjetnosti i sl.

Dugoročni finansijski plasmani iskazana u iznosu od 134.160.289 KM, a čine ih: učešće u kapitalu povezanih pravnih lica 115.442.636 KM; udjeli u pridruženim pravnim osobama 2.062.598 KM (ETI Sarajevo); dugoročni krediti dati povezanim pravnim licima 11.667.667 KM; dugoročni krediti dati u zemlji 4.780.783 KM; zadržane i plaćene garancije 194.034 KM; te ulaganja u dužničko vrijednosne papire-registar vrijednosnih papira u iznosu od 12.571 KM.

Dugoročna potraživanja iskazana u iznosu od 3.873.406 KM odnose se na potraživanja od dijelova Društva za stambene kredite.

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 157.256 KM predstavljaju razgraničene kamate na dugoročna reprogramirana potraživanja.

Analizirati nezavršene investicije, te otkloniti uzroke spore i neefikasne realizacije započetih investicionih ulaganja.

Na datum bilansa, vršiti procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava.

Intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.

4.5 Tekućasredstva

4.5.1 Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku nabavke ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome što je niže. Trošak nabave uključuje sve troškove koji su potrebni za dovođenje zaliha u stanje spremno za upotrebu. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječne cijene.

Stanje zaliha (sirovina i materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara i trgovačke robe) na dan 31.12.2011. godine iskazano je 90.356.972 KM i u odnosu na prošlu godinu manje je za 18.269.008 KM.

Zalihe	31.12.2011	31.12.2010
Sirovine i materijal	79.342.021	95.159.085
Rezervni dijelovi	12.901.448	15.196.497
Sitan inventar	10.413.652	9.685.797
Trgovačka roba	8.109	5.390
(Ispravak vrijednosti)	(12.308.257)	(11.420.789)
Ukupno zalihe	90.356.972	108.625.980
Dati avansi za zalihe	17.412.113	40.636.231

Smanjenje zaliha, odnosi se na smanjenje zaliha uglja za 17.381.797 KM.

Starosna struktura zaliha je slijedeća:

Podružnica	do 6 mjeseci	od 6 -12 mjeseci	preko 12 mjeseci	Ukupno
Direkcija Društva				
HE na Neretvi	295.672	92.170	1.222.308	1.610.150
TE Kakanj	9.325.154	4.175.339	11.942.871	25.443.364
TE Tuzla	2.865.627	1.517.740	11.782.497	16.165.864
ED Bihać	3.080.900	1.628.263	3.158.130	7.867.293
ED Mostar	2.383.064	298.563	368.269	3.049.896
ED Sarajevo				
ED Tuzla	3.526.756	2.384.462	5.113.029	11.024.248
ED Zenica	5.810.320	1.658.933	3.546.437	11.015.690
Ukupno	27.287.493	11.755.470	37.133.541	76.176.505

U dostavljenoj dokumentaciji, prikazano je stanje zaliha starijih od godinu dana 37.133.541 KM (u iskazane zalile nisu uključene zalihe uglja). Međutim, navedeni podatak **nije konačan**, jer u Direkciji Društva i Elektrodistribuciji Sarajevo, **uvedeni SAP sustav, ne podržava starosnu strukturu zaliha, tako da stanje zaliha, ta dva organizaciona dijela nisu uključena u starosnu strukturu.**

Prema izjavi odgovornih, formirana je Komisija, kojoj je bio zadatak da na nivou Društva na dan 30.06.2011. godine, preispita stanje zaliha sirovina i materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara i trgovačke robe. Prema izvještaju komisije određeni rezervni dijelovi ukupne vrijednosti 3.365.524 KM klasificirani su kao stalna sredstva. Izvršena je nivelacija cijena zaliha u iznosu od 1.268.744 KM i ispravka vrijednosti zaliha u iznosu od 1.070.248 KM.

Međutim, uvidom u analitički bruto bilans Društva, na pozicijama zaliha uočili smo da se stanje istih na kraju obračunskog perioda (31.12.2011. godine) značajno ne razlikuje od stanja na početku perioda (01.01.2011. godine). Ostvareni promet u tekućoj godini (ulaz i izlaz su približno isti, izuzev zaliha uglja), što znači da zalihe nabavljene u tekućoj godini su uglavnom i utrošene. **Ovo navodi na zaključak da zalihe koje ostaju na stanju duži vremenski period su zastarjele.**

Nedostatke koje smo uočili, potvrdila je Interna revizija Društva u svom izvještaju „Revizija nastanka zastarjelih zaliha u JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo“, koja je detaljno ukazala na uzroke koji dovode do stvaranja zastarjelih zaliha, a to su: planiranje i nabavka dodatnih količina materijala, iako na skladištu već

postoje značajne zalihe; nabavke količina koje su značajno veće od stvarnih potreba; nabavke materijala koji se potom ne koriste, te ugovaranje neadekvatne dinamike isporuke materijala.

Iz navedenog Izvještaja: citiramo:

“ U TE Kakanj, zalihe materijala 31602080-*Četkica grafitna 16 x 50 x 32* u količini od 472 kom. datiraju još od prije 2004. godine i od tada do danas nikada nije utrošen niti jedan kom., a vrijednost ovih zaliha, po koja se iste vode, u poslovnim knjigama je 14.160 KM;

Materijal 37602310-*Kabal PP40 (NYCY); 4x120 mm²* se, u količini od 579 m, na zalihi nalazi namjanje od 2008. godine i od tada nije korišten, a vrijednost istog je iskazana u iznosu od 19.651 KM.;

U TE Kakanj postoje i materijali koji su se, i pored toga što im zalihe datiraju najmanje od 2008. godine i isti nisu trošeni u 2009. godini, ponovo nabavljali u 2010. godini, a ni u 2010. godini nisu trošeni. Neki od takvih primjera su: materijal 13222135-*Brтва konusna grafitna fi 180/210x30; TIP: V 881-I 7* (uz stanje od 22 kom. nabavljeno je još 4 kom.), 24321390-*Ležaj 22234 CCK/W33, bačvasto valjkasti dvoredni sa koničnim provrtom, serija SKF* (uz zalihe od 5 kom. nabavljeno je još 4 kom.), 54152055-*Lančanik transp. lanca natezne zvijezde grebača šljake bl. 5 i 6* (uz zalihe od 4 kom. nabavljeno još 4 kom.).

Obilaskom skladišta podružnice HE na Neretvi i uvidom u skladišne kartice, uočili smo da postoje značajne količine kablova od kojih neke datiraju još od 1990. godine, a koje se koriste u količinama koje su značajno manje u odnosu na one koje se nabavljaju ili se iste nikako ne koriste (npr. 37600098-*Kabal PP00 (NYY) 1kV 1 x 25 mm²*). U uzorku koji je sačinjen bilo je 19 stavki koje su se odnosile na kablove i vrijednost zaliha ovih materijala starijih od godinu dana, na dan 31.03.2011. godine, je iznosila 182.986 KM.

U ED Tuzla u skladištima smo zatekli i značajne količine materijala pod šifrom 0300450-*Stopica, kablovska, Al/Cu, vodonepropusna, za aluminijske vodiče; Nazivni presjek vodiča: 16mm², promjer priključnog vijka 8mm*. Uvidom u karticu materijala konstatovali smo da je i pored količine od 35.109 kom. u 2010. godini, od dobavljača Malcom d.o.o., izvršena nabavka dodatnih 2.464 kom., a u periodu 01.01.2010.-31.03.2011. godine, utrošeno je svega 902 kom. Vrijednost zaliha ovog materijala starijih od godinu dana (na dan 31.03.2011. godine) je iznosila 113.088 KM.

U ED Tuzla u 2010. godini je, od odobavljača Malcom d.o.o., nabavljen materijal 0370555-*Stezaljka kompresiona odcjepna za prelaz sa prolaznog aluminijskog vodiča presjeka 70 mm² na odcjepni aluminijski vodič presjeka 16 mm²* u količini od 720 kom. iako je na zalihi već bilo 8.251 kom. U periodu 01.01.2010.-31.03.2011. godine ukupno je utrošeno samo 250 kom. ovih stezaljki. Na dan 31.03.2011. godine vrijednost ovih zaliha starijih od godinu dana je iznosila 29.086 KM. Nažalost, uvidom u karticu materijala, konstatovali smo da se i u 2011. godini nastavilo sa nabavkom (nabavljeno još 50 kom. od odobavljača Tep Light d.o.o.).

Na zalihama u skladištima ED Zenica smo uočili enormne količine materijala 0941960-*Crijevo, gibljivo, unutrašnjeg promjera 29 mm*. Uvidom u karticu ovog materijala smo konstatovali da već nekoliko godina unazad gomilaju ove zalihe i to na način da se i pored velikih količina, bez sagledavanja stvarnih potreba, vrše dodatne nabavke. Tako je u 2009. godini, i pored stanja od 42.440 m, od dobavljača Simmel d.o.o., izvršena dodatna nabavka u količini od 90.003 m. Stanje na dan 31.12.2009. godine je bilo 155.457 m, međutim, i pored toga, u 2010. godini je, od istog dobavljača, izvršena dodatna nabavka u količini od 18.050 m. Ukupna potrošnja u periodu 01.01.2010.-31.03.2011. godine je iznosila svega 77.669 m.

U ED Zenica veći dio zaliha materijala 1021010-*Armatura mreža 80x80* (stanje na dan 01.01.2010. godine 2.863 kom.) datira još iz 2008. godine kada je, od dobavljača Simmel d.o.o., izvršena nabavka u količini od 2.500 kom. I pored stanja na dan 31.12.2009. godine od 2.863 kom, kao i činjenice da su potrebe za ovim materijalom daleko manje od količina koje se nabavljaju (npr. za period 01.01.2010.-31.03.2011. godine utrošeno je svega 224 kom.), u 2010. godini je, od istog dobavljača, ponovo izvršena nabavka u količini od 24 kom.“

Navedeno upućuje da Društvo, na datum bilansa nije vršilo procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha, kako zahtijeva Međunarodni računovodstveni standard 2 Zalihe; da postupke nabavki sirovina i materijala nije uskladilo sa stvarnim potrebama, te da iskazane zalihe mogu biti zastarjele, a njihova vrijednost precijenjena u financijskim izvještajima.

Dati avansi iskazani su u iznosu od 17.412.113 KM. U odnosu na prethodnu godinu (40.636.231 KM) znatno su smanjeni. Najveća vrijednost datih avansa iz kreditnih sredstava je po ugovoru za distribuciju komponenata EPBiH-ECSEE-APL3-D3/10-EIB sa ugovaračem JV Malcom-Delig- Ume1- je potpisan na iznos 54.549.362 KM bez PDV-a. Prema zaključenom Ugovoru uplaćen je avans od 30% vrijednosti Ugovora 16.364.808 KM. Do 31.12.2011. godine po ovom ugovoru opravdan je avans u iznosu od

5.478.877 KM. Rok trajanja ugovora je 3 godine. Avans se pravda proporcionalno kroz svaku fakturu u iznosu 30% fakturisanog iznosa. Po ugovoru sa Monitoringom brana EPBiH –ECSEE-APL3-D1/10 EIB sa ugovaračem Strabag AG je potpisan na iznos 5.836.640 KM bez PDV-a. Dat je avan od 10 % vrijednosti ugovora 583.662 KM, do 31.12. 2011.godine po ovom ugovoru je opravdano 331.210 KM. Avansi dati iz vlastitih sredstava odnose se uglavnom na rehabilitaciju bloka 6 u TE Kakanj i TE Tuzla. Rehabilitacija bloka traje od 18-24 mjeseca, a visina ulaganja je cca 100.000.000 KM. Rehabilitacija bloka 6 u TE Tuzla teče sporijim tokom od uobičajenog, što je rezultiralo znatnijim stanje avansa na dan 31.12.2011.godine.

Potrebno je da Društvo nabavku sirovina i materijala uskladi sa stvarnim potrebama, definiše optimalne zalihe (utvrdi minimalne i maksimalne potrebne količine i asortimane), te da izvrši analizu postojećih zaliha sa aspekta njihove nadoknadive vrijednosti i realnog iskazivanja u finansijskim izvještajima u skladu sa MRS 2 Zalihe.

Potrebno je da odgovorni implementiraju preporuke navedene u Izvještaju „Revizija nastanka zastarjelih zaliha JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo“ sačinjenu od strane Odjela interne revizije.

4.5.2 Novčana sredstva

Gotovina u blagajni i novac na računu vode se po fer vrijednosti u domaćoj valuti.

Novac i novčani ekvivalenti	31.12.2011.	31.12.2010.
Žiro račun- domaća valuta	19.735.016	8.421.882
Žiro račun - strana valuta	31.685.126	48.549.408
Blagajna	405.783	270.485
Ostala novčana sredstva	22.143	101.858
Ukupno:	51.848.068	57.343.633

Osim novčanih sredstava iskazanih na poziciji novca i novčanih ekvivalenata, Društvo raspolaže sa 213.185.470 KM dugoročnih novčanih depozita, deponiranih u bankama po fiksnoj kamatnoj stopi na godišnjem nivou od 3,50 do 5,50 % i kratkoročnih novčanim depozitom u iznosu od 20.194.034 KM oročenim po kamatnoj stopi od 1,00 do 2,25% na godišnjem nivou.

Direkcija Društva raspolaže sa trinaest transakcijskih računa za unutarnji i inozemni platni promet, otvorena u sljedećim bankama: UniCredit banka, Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., Raiffeisen Bank d.d BiH. Union Banka; Post Banka; Intesa Sanpaulo Banka; Vakufska Banka; Privredna Banka Sarajevo; Moja Banka; BBI; Turkish Zirat Banka; Bor Banka i NLB Tuzlanska banka.

Podružnice Društva imaju otvorene transakcijske račune, odnosno podračune na koje Direkcija Društva na temelju odobrenog Zahtjeva doznačava sredstva za tačno određene namjene. Prikupljena sredstva od naplate električne energije i usluga vrši se također putem prolaznih- prihodovnih računa otvorenih u podružnicama za te namjene, na koji se svakodnevno prikupljaju i prenose na centralni račun. Naplata energije od velikih potrošača vrši se na glavni centralni račun, a i fakturisanje tim kupcima vrši se u Direkciji Društva.

4.5.3 Potraživanja

Ukupna potraživanja iskazana na datum bilansa iznose 362.726.638 KM i na nivou su prošlogodišnjih i ista se odnose na:

	31.12.2011.	31.12.2010.
POTRAŽIVANJA	362.726.638	363.121.964
Kratkoročna potraživanja	112.926.083	120.361.857
Kratkoročni finansijski plasmani	240.666.387	234.809.897
Potraživanja za PDV	2.355.873	1.927.597
Aktivna vremenska razgraničenja	6.778.295	6.022.613

Struktura kratkoročnih potraživanja je slijedeća:

	31.12.2011.	31.12.2010.
Kratkoročna potraživanja	112.926.083	120.361.857
Potraživanja od kupci u zemlji	139.487.902	141.611.754
Potraživanja od kupci u inostranstvu	4.836.581	15.213.130
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji)	(44.823.905)	(42.304.147)
Druga kratkoročna potraživanja	15.517.640	7.979.713
(Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja)	(2.092.135)	(2.138.593)

Uputstvom o utvrđivanju, praćenju i vođenju sumnjivih i spornih potraživanja po osnovu isporučene električne energije, neovlaštene i neregistrovane potrošnje električne energije, ostalih dobara i usluga i zateznih kamata, utvrđeni su kriteriji po kojima se određuje kada je potraživanje po naprijed navedenim osnovama redovno, sumnjivo i sporno, sudski utuženo, predloženo za ispravku i otpis i isknjižavanje iz knjigovodstvenih i analitičkih evidencija.

Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su 139.487.902 KM i u odnosu na prošlu godinu manja su za 2.123.852 KM ili 1,5%. Ova potraživanja odnose se na distributivne potrošače (pravna, fizička lica i domaćinstva), potrošače na 110 KV (direktni) i ostale netarifne potrošače. Na ovoj poziciji iskazana su potraživanja do 90. dana starosti od datuma dospjeća fakture. Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iznosi 44.823.905 KM ili 32%, te neto potraživanja od kupaca iznose 94.663.997 KM ili 84% ukupnih kratkoročnih potraživanja.

Potraživanja od kupaca u inostranstvu iskazana su u iznosu od 4.836.581 KM i u odnosu na prethodnu godinu znatno su manja (tri puta). Na ovoj poziciji iskazna su potraživanja od ino kupca za ugovorene bilansne viškove električne energije.

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana u iznosu od 7.704.244 KM, a odnose se na potraživanja od kupaca koja nisu naplaćena u roku 90 dana od datuma dospjeća fakture, ni nakon ponovljenih upozorenja i dostave pisanih opomena, prenose se i evidentiraju u analitičkim evidencijama Djelatnosti snabdijevanja i Direkciji Društva i drugim službama u okviru podružnica kao »**s umnjiva i sporna**« (puni iznos sa PDV-om). U odnosu na prethodnu godinu manja su za 1.020.087 KM ili za 11,7%.

Utūže na potraživanja iskazana su u iznosu od 48.976.213 KM, i u odnosu na prethodnu godinu veća su za veća su za 4.527.023 KM ili za 10,2%. U ovu grupaciju se prenose sumnjiva i sporna potraživanja koja nije bilo u mogućnosti naplatiti u roku od 6 mjeseci (domaćinstva) i 9 mjeseci (ostali kupci) od datuma dospjeća fakture.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana su u iznosu od 44.823.905 KM, u odnosu na prethodnu godinu veća su za 2.519.758 KM ili 6%. Shodno važećem Uputstvu, sva utužena potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 365 dana od datuma dospjeća fakture, ispravljaju se na teret rezultata poslovanja odnosno rashoda. U 2011. godini izvršena je ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda 5.061.320 KM, a u 2010. godini izvršena je ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda 5.006.121 KM. U 2011. godini naplaćeno je ranije ispravljenih potraživanja 3.108.352 KM.

Druga kratkoročna potraživanja iskazan su u iznosu od 15.517.640 KM, a odnose se na potraživanja za naknadu osiguranih i drugih šteta, potraživanja po osnovu izdvajanja elektroprenosa, ostala razna potraživanja. U odnosu na prethodnu godinu veća su dva puta. Ispravka vrijednosti drugih potraživanja iskazana je 2.092.135 KM.

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani su 240.666.387 KM, a čine ih: kratkoročni dio dugoročnih plasmana 220.660.818 KM; ostali kratkoročni finansijski plasmani 18.354.857 KM, te kratkoročni dio duga za stambene kredite u zemlji 1.650.712 KM.

Potraživanja za PDV iskazana su 2.355.873 KM, potraživanja za više plaćene poreze i akontacije poreza u iznosu od 1.842.830 KM, te ostala kratkoročna potraživanja 513.043 KM.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 6.778.295 KM. Najveću stavku u okviru ovih razgraničenja čine obračunati prihodi koji nisu fakturirani 6.241.449 KM, a odnose se na obračunate prihode po osnovu utrošene električne energije u drugoj polovini dvanaestog mjeseca 2011. godine, za koje nije izvršeno očitavanje i nisu ispostavljeni računi (cut off), te ostala kratkoročna razgraničenja koja se odnose na PDV u iznosu od 486.222 KM.

4.6 Kapital

Na datum bilansa, iskazan je kapital u sljedećim iznosima:

	31.12.2011.	31.12.2010.
KAPITAL	2.888.988.919	2.888.077.747
Upisani osnovni kapital	2.236.964.437	2.236.964.437
Revalorizacione rezerve	478.264.535	496.009.236
Ostale rezerve (statutame i druge rezerve)	29.316.994	29.316.994
Akumulirana (neraspoređena) dobit (Akumulirani – preneseni gubitak)	144.442.953	165.484.414 (39.697.334)

Upisani osnovni kapital iskazan je u iznosu od 2.236.964.437 KM. Prema Rješenju Općinskog suda u Sarajevu, broj: 065-0-Reg-11-001038 od 16.05.2011. godine, upisani osnovni kapital Društva iznosi 2.155.160.199 KM i podijeljen je na 30.354.369 običnih dionica nominalne vrijednosti jedne dionice 71 KM. Zbog potrebe zaokruživanja vrijednosti dionice, ukupni ostatak u iznosu od 7.568.892 KM, raspoređen je u fond rezervi Društva.

U nadležni registarski sud nije registrovano povećanje osnovnog kapitala po osnovu preuzetog vlasništva u rudnicima uglja u Federaciji BiH, procijenjenim od strane nezavisnog procjenitelja u iznosu od 81.804.238 KM. Za navedeni iznos razlikuje se iskazani osnovni kapital u finansijskim izvještajima u odnosu na registrovani. Na navedeni propust ukazali smo i u prethodnom revizorskom izvještaju.

Revalorizacione rezerve iskazane su u iznosu od 478.264.535 KM nastale su po osnovu procjene stalnih sredstava, koja je izvršena u 2005. godini. Smanjenje revalorizacionih rezervi je rezultat prenosa dijela revaloriziranih rezervi na zadržanu (akumuliranu) dobit kao rezultat razlike između amortizacije zasnovane na revaloriziranoj knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava i amortizacije temeljene na početnoj nabavnoj vrijednosti sredstva (MRS 16. tačka 41).

Ostale rezerve (statutarne i druge rezerve) iskazane su u iznosu od 29.316.993 KM i na nivou su prošlogodišnjih.

Akumulirana (zadržana) dobit iskazana je u iznosu od 144.442.953 KM, u odnosu na prethodnu godinu manja je za 21.041.461 KM. Izvršeno je umanjenje akumulirane zadržane dobiti za 50.916.474 KM i to: korekcijom početnog stanja 25.254.936 (vrijednost izgubljenog sudskog spora Kanton Tuzla i naknadno utvrđenih poreskih obaveza koje nisu evidentirane u 2010. godini); pokrće iskazanog gubitka iz 2010. godine 14.442.398 KM; **pokrće otpisa dijela generatora bloka 7 u TE Kakanj sadašnje vrijednosti od 7.924.759 KM, koji je trebao biti priznat kao rashod prethodnog perioda;** te 3.294.380 KM. (Navedeni iznos od 3.294.380 KM se odnosi na korekciju knjiženja po osnovu troškova demontaže u TE Kakanj 1.220.249 KM i u TE Tuzla 2.074.131 KM. Povećanje akumulirane zadržane dobiti, izvršeno je za 29.875.012 KM (prenosom dijela revalorizacionih rezervi kao rezultat razlike između amortizacije zasnovane na revaloriziranoj knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava i amortizacije po početnoj nabavnoj vrijednosti sredstva za 19.716.334 KM, povećane na osnovu evidentiranja viška zemljišta utvrđenog popisom 5.380.731 KM; 3.294.380 KM knjigovodstvenog preknjižavanja-naprijed iskazanih troškova demontaže, te za iskazani pozitivan finansijski rezultat tekuće godine 1.483.566 KM).

Naime, Nadzorni odbor je 24.11.2011. godine donio Odluku o rashodovanju i isknižavanju stalnih sredstava u Podružnici Termoelektrane „Kakanj“ Kakanj (dio generatora bloka 7 sa opremom, pobuda generatora, blok transformator i troškovi vlastite potrošnje, izolovana sabirnica) u vrijednosti otpisa 7.924.759 KM. Za sprovođenje navedene Odluke Nadzorni odbor je zadužio Službu računovodstva i Komisiju za rashodovanje stalnih sredstava TE „Kakanj“ Kakanj, svako u okviru svoje nadležnosti. Stalna sredstva se rashoduju po procentima koje je odredio Stručni tim, koji je izvršio procjenu otpisa stalnih sredstava u ukupnom iznosu 7.924.759 KM. **Rashod stalnih sredstava u navedenom iznosu izvršen je na teret akumulirane dobiti**, jer kako objašnjavaju odgovorni radi se o dijelu generatora koji je prestao stvarno funkcionirati u oktobru 2010. godine. Odluka organa upravljanja nije donesena u 2010. godini, već godinu dana kasnije (krajem novembra 2011. godine), što je dovelo da se gubitak stalnog sredstva evidentira na navedeni način.

Izvršiti analizu postojećih zakonskih propisa, odluka Vlade i pratećih akata, vezanih za upis promjena nastalih u vlasničkom kapitalu pred nadležnim sudovima i poduzeti aktivnosti kako bi knjiženje promjena na osnovnom kapitalu Društva u poslovnim knjigama bilo zasnovano na adekvatnoj dokumentaciji i ispravnoj zakonskoj i pravnoj podlozi.

Rashod i otpis stalnih sredstava tekućeg perioda evidentirati u skladu sa MRS 16 tačka 67-72 Prestanak priznavanja (isknjižavanje) i u skladu sa tačkom 70. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, koja kaže“ Rashodi su smanjenje ekonomske koristi tokom obračunskog razdoblja u obliku odliva ili smanjenja sredstava ili stvaranja obaveza...“ .

4.7 Obaveze, rezervisanja i razgraničenja

U finansijskim izvještajima na dan 31.12.2011. godine iskazane su obaveze i razgraničenja u iznosu 497.913.468 KM, a čine ih: dugoročna rezervisanja 191.137.583 KM, dugoročne obaveze 129.624.218 KM, odložene poreske obaveze 53.098.334 KM, kratkoročne obaveze 100.269.529 KM i pasivna vremenska razgraničenja 23.783.804 KM. Struktura iskazanih obaveza je slijedeća:

Pozicija	31.12.2011.	31.12.2010.
1 Dugoročna rezerviranja	191.137.583	196.796.838
2 Dugoročne obaveze	129.624.218	113.156.655
3 Odložene poreske obaveze	53.098.334	55.069.967
4 Kratkoročne obaveze	100.269.529	86.566.024
4.1. Finansijske obaveze	14.063.641	14.363.389
4.2. Obaveze iz poslovanja	81.543.835	55.169.535
4.3. Obaveze iz specifičnih odnosa	101.063	0
4.4. Obav. po osn. pl., nak. i ostalih primanja zap.	212.746	385.259
4.5. Druge obaveze	2.724.238	424.200
4.6. Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	1.624.006	16.223.641
5 Pasivna vremenska razgraničenja	23.783.804	23.111.806
Ukupno:	497.913.468	474.701.290

Dugoročna rezervisanja u iznosu od 191.137.583 KM čine: dugoročna rezervisanja za troškove rizika u iznosu od 53.155.357 KM (obračunata rezervisanja za otpremnine, jubilarne nagrade, pomoć u slučaju smrti, a na osnovu izvještaja ovlaštenog aktuara u iznosu od 35.086.563 KM, obračunata rezervisanja po započetim sudskim sporovima u iznosu 18.068.795 KM) i dugoročna razgraničenja u iznosu od 137.982.226 KM (unaprijed plaćeni i odloženi prihodi iz donacija za primljena stalna sredstva, novac i materijal u iznosu od 125.154.051 KM i ostala dugoročna razgraničenja i rezervisanja najvećim dijelom se odnose na za zatezne kamate u iznosu 12.828.174 KM).

Dugoročne obaveze iznose 129.624.218 KM i odnose se na dugoročne finansijske kredite 125.890.132 KM (kreditni 125.710.014 KM i kursne razlike 180.117 KM) i na ostale dugoročne obaveze 3.734.086 KM (koje se najvećim dijelom odnose se na stambene kredite).

Knjigovodstvena evidencija obaveza za kredite, ne pruža uvid u iznos obaveza za pojedini ugovor o kreditu na nivou Društva. Knjigovodstvena evidencija se ne vrši analitički po svakom ugovoru o kreditu već po podružnicama, tako da se obaveze „JP EP BIH“ po pojedinom ugovoru o kreditu ne mogu vidjeti iz bruto bilanse Društva, a plaćanje se istovremeno vrši na nivou Društva. Ovakav način evidentiranja otežava praćenje obaveza po pojedinačnom ugovoru o kreditu.

Prema prezentiranim podacima ukupan iznos obaveza po finansijskim kreditima iznosi 139.314.491 KM, a prema bruto bilansi 139.291.979 KM. Razlika u iznosu od 22.512 KM nije dokumentovana.

Struktura dugoročnih finansijskih obaveza (dugoročnih kredita) je sljedeća:

RB	Kredit	Uslovi kredita			Povuč. iznos kredita	Stanje obav. 31.12.2011
		Kamata. %	Početak otplate	Završetak otplate		
KREDITI U OTPLATI						
1a	The World Bank MCTF 24010	1	2005	2011	3.824.201	0
1b	The World Bank IDA TF 24030	1,5	2002	2011	8.662.858	0
1c	The World Bank Dutch Grant	1	2005	2011	2.972.011	0
2a	The World Bank 2903 BOS	0,75	2001	2016	30.748.648	9.541.049
2b	The World Bank IDA TF 38970	0,75	2001	2016	8.662.858	1.219.910
3	EBRD No.599	6,475	2002	2012	11.063.428	553.100
4	The World Bank IDA 3071	0,75	2008	2032	19.266.729	17.340.063
5	JBIC No.BH-P1	0,75	2008	2038	21.669.675	19.182.991
6	Vlada Švajcarske konfederacije (revidiran)	0	2003	2007	22.236.003	1.420.993
7	The World Bank IDA 3534	0,75	2011	2033	840.973	830.461
8	European Investment Bank No.20785	cca. 4,5	2006	2020	9.411.908	5.647.192
9	EBRD No.891	Prom	2005	2015	23.830.729	8.119.583
10	EBRD No.35806	Prom	2009	2021	37.067.823	31.255.546
Ukupno krediti u otplati					200.257.844	95.110.888

	Kredit u povlačenju					
11	IDA 4197	cca 2	2016	2036	18.168.925	17.324.974
12	EIB 23871	cca 4	2015	2036	29611266	26.878.629
Ukupno krediti u povlačenju					47.780.191	44.203.603
Svega obaveze za kredite						139.314.491

Kredit u otplati vraćaju se u polugodišnjim anuitetima, a prema otplatnim planovima svakog kredita. U toku 2011. godine na ime otplate glavnice po svim kreditima Društvo je uplatilo iznos od 12.862.434 KM, a kamata je plaćena u iznosu od 2.913.538 KM te servisni troškovi u iznosu od 20.723 KM.

Kredit u povlačenju i otplati

Kredit EBRD- 891 Ugovor o zajmu broj 891, sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj, potpisan je 02.11.2000. godine. Ukupno iskorištena sredstva po kreditu iznose 23.830.729 KM, a preostali iznos od 1.251.563 KM je otkazan kod kreditora Ministarstva finansija FBiH i kredit je zatvoren sa 31.12.2010. godine. Obaveze NOS-a BiH, po navedenom kreditu, iskazane na dan 31.12.2009. godine u iznosu od 737.010 KM ni u 2011. godini nisu izmirene.

Kredit EBRD-35806

Kredit je odobren u 2006. godini od Evropske banke za obnovu i razvoj za rekonstrukciju distribucije u vrijednosti 19.000.000 EUR-a, protuvrijednosti 37.160.770 KM. Kredit je postao efektivan od 29.11.2006. godine. Zaključno sa datumom bilansa, a prema prezentiranim podacima povučena sredstva na dan 31.12.2011. godine iznose 37.067.822 KM. Kredit je zatvoren u avgustu 2011. godine.

Odložene poreske obaveze iznose 53.098.334 KM. Obaveza je formirana u 2009. godini i odnosi se na 10% prenesenih obaveza u skladu sa MRS 12 i MRS 16 paragraf 41.

Kratkoročne obaveze iznose 100.269.529 KM, a odnose se na: finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih odnosa, obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenika, druge obaveze, obaveze za ostale poreze i druge dadžbine.

Finansijske obaveze u iznosu od 14.063.641 KM, čine obaveze za kratkoročni dio dugoročnih kredita i na kamate po tim kreditima.

Obaveze iz poslovanja u iznosu od 81.543.835 KM, čine: obaveza prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu, obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije, ostale obaveze iz poslovanja po preuzetim ugovorima.

Obaveze iz specifičnih odnosa 101.063 KM čine obaveze iz internih odnosa Društva.

Druge obaveze u iznosu od 2.724.238 KM, najvećim dijelom se odnose na obaveze za naknadu obnovljivih izvora električne energije u iznosu od 2.353.956 KM, a ostalo 370.282 KM, se odnosi na obaveze prema dioničarima, prema članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, za volontere, pripravnike, za školovanje i stipendije, za vodne nakande i ostale kratkoročne obaveze.

Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine 1.624.006 KM, odnose se na obaveze za zaštitu voda, obaveze za naknadu i osiguranje od požara, obaveze za naknade za korištenje šuma, obaveze za članarine privrednim komorama, obaveze za hidroakumulacije.

Pasivna vremenska razgraničenja 23.783.804 KM, odnose se na unaprijed obračunate kamate 1.054.093 KM, na obračunate ostale troškove poslovanja 5.064.999 KM, na unaprijed naplaćene prihode 80.000 KM, na odgođeno priznavanje prihoda od prodaje 78.478 KM i ostala kratkoročna razgraničenja 17.506.232 KM (obaveze za prenos električne energije i troškove nabavke električne energije).

Početno stanje obaveza razlikuje se u tri temeljna dokumenta i to:

- U Glavnoj knjizi 01.01.2011. godine stanje obaveza iznosi **463.321.647 KM**, izvedeno iz prometa jer nije iskazano kao stanje.
- U Setu finansijskih izvještaja za 2011. godinu u bilansu stanja, u dijelu koji se odnosi na 2010.godinu iskazano stanje obaveza je **474.701.290 KM**.
- U Setu finansijskih izvještaja za 2010. godinu (revidirano) stanje obaveza na dan 31.12.2010. godine iskazano je **449.446.354 KM**.

Početno stanje obaveza za 2011. godinu u bruto bilansu (glavnoj knjizi) iskazano je u većem iznosu za 13.875.293 KM u odnosu na iskazano stanje obaveza u revidiranom bilansu stanja na 31.12.2010. godinu, a u manjem iznosu za 11.379.643 KM u odnosu na početno stanje iskazano u bilansu stanja za 2011. godinu, u dijelu prethodna godina (korigovani) bilans stanja za 2010. godinu.

1. Revidirani bilans stanja na dan 31.12. 2010.	449.446.354
2. Ne revidirani bilans stanja za 2010.(prethod. godina u bilansu st. za 2011)	474.701.290
Bruto bilans 2011.g. početno stanje potražno	1.088.316.664
Bruto bilans 2011.g. početno stanje dugovno	624.995.017
3. Bruto bilans 2011.g. početno stanje obaveza (nije iskazano u bilansu)	463.321.647
Razlika I(1-2)	(25.254.936)
Razlika II (1-3)	(13.875.293)
Razlika 3 (2-3)	(11.379.643)

Ova odstupanja odgovorni obrazlažu načinom evidencije svojih internih odnosa.

Početna stanja tekuće godine nisu identična krajnjem stanju prethodne godine, a što je suprotno odredbama Zakona o Računovodstvu i reviziji u FBiH član 23, Pravilniku o računovodstvu i I ispred računovodstvenim politikama društva član 10 i Okviru za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja tačka 33 Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, kojom je propisano da bilans stanja treba na fer način prikazati transakcije i druge događaje koje za rezultat imaju nastanak sredstava i obaveze na dan izvještavanja.

Pravilnikom o računovodstvu nije definisana visina značajne greške i način ispravke iste u skladu sa MRS 8. Greška prethodnog perioda je ispravljena retroaktivnim prepravljnjem uporednih iznosa za prezentirani prethodni period u kojem je greška i nastala, što je trebalo objaviti i u **zabilješka uz finansijske izvještaje za 2011. godinu.**

U **zabilješka uz finansijske izvještaje za 2011. godinu, Društvo nije izvršilo objavljivanje vrste greške prethodnog perioda, iznos ispravke greške, stavke finansijskih izvještaja na koje ta greška utiče, te opis kako i od kada je ta greška ispravljena u skladu sa MRS 8 (tačka 49).**

Ispravkom greške došlo je do izmjene finansijskih izvještaja za 2010. godinu i do **povećanja gubitaka za 25.254.936 KM**. Gubitak je evidentiran kroz korekciju početnog stanja u 2011. godini, na teret akumulirane dobiti.

Organi upravljanja (Nadzorni odbora i Skupština) nisu razmatrali korigovane finansijske izvještaje za 2010. godinu u kojima je gubitak iskazan u većem iznosu za 25.254.936 KM niti donijeli Odluku o usvajanju korigovanih finansijskih izvještaja za 2010. godinu kao ni Odluku o pokriću gubitka na teret kapitala odnosno na teret akumulirane dobiti. Korigovani finansijski izvještaji nisu dostavljeni ni AFIP-u. Nadzorni odbor je između ostalog odgovoran i za izradu vjerodostojnih finansijskih izvještaja (čl. 25 Zakona o javnim preduzećima) iz kojih je vidljiv finansijski položaj Javnog preduzeća. Odgovorni navode da su izmjenjeni finansijski izvještaji usvojeni sa izvještajima za 2011. godinu, ali Odlukom Nadzornog odbora od 21.02.2012. godine utvrđuje se samo rezultat iskazan u finansijskim izvještajima za 2011. godinu, a ne i za prepravljenu 2010. godinu kako to navode odgovorni u Društvu.

Društvo je na isti način vršilo korekciju (prepravku) finansijskih izvještaja i za 2009. godinu. Naknadne korekcije finansijskih izvještaja, koje ne usvajaju organi upravljanja Društva, je suprotno odredbama Zakona o privrednim društvima (Izmjene idopune Sl. Novine FBiH broj 29 /03) kojim je utvrđeno da Skupština dioničkog društva između ostalog usvaja i godišnji izvještaj sa finansijskim izvještajima i izvještajima revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju i donosi odluku o pokriću gubitka (čl. 246.), a što je suprotno odredbama člana 34. Statuta Društva.

Na osnovu naprijed navedenog ne možemo potvrditi iskazane obaveze u bilansu stanja na dan 31.12.2011. godine u iznosu početnog stanja.

Potrebno je poduzeti sve aktivnosti kako bi stanje obaveza (kao i svih ostalih bilansnih pozicija) na početku godine bilo identično konačnom stanju prethodne godine) u skladu sa članom 23 Zakona o Računovodstvu i reviziji u FBiH i u skladu sa tačkom 33. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.

Uspostaviti analitičku knjigovodstvenu evidenciju na nivou Društva koja će pružiti uvid u obaveze po svim vrstama ugovorenih i realizovanih kredita .

4.8 Potencijalne obaveze- Sudski sporovi

Prema prezentiranim podacima od Sektora za pravne i kadrovske poslove, zaključno sa 31.12.2011. godine od strane Društava pokrenuto je 28.500 tužbi za naplatu potraživanja za isporučenu električnu energiju u vrijednosti 85.863.463 KM, dok protiv Društva je pokrenuto 389 sporova u vrijednosti od 27.927.497 KM.

Društvo je utvrdilo kriterije na osnovu kojih je urađena procjena rezervisanja sredstava za pokrenute sudske sporove. Jedan od osnovnih kriterija jeste da se izvrši rezervisanje sredstava ukoliko se u narednoj godini očekuje okončanje spora i to na štetu Društva. Prema toj procjeni (podaci sektora za pravne i kadrovske poslove), rezervisanje sredstava po osnovu sudskih sporova na dan 31.12.2011. godine izvršeno je u iznosu pod 1.820.990 KM.

4.9 Prihodi

U finansijskim izvještajima iskazani su prihodi u iznosu od 958.462.010 KM u odnosu na prethodnu godinu veći su za 73.374.473 KM ili 8 %. Struktura iskazanih prihoda je slijedeća:

	2011. god.	2010. god.
PRIHODI	958.462.010	885.087.534
Prihodi od prodaje dobara i usluga	921.038.025	850.976.487
Prihodi od finansiranja	19.035.848	22.602.190
Ostali prihodi	16.383.130	10.646.930
Prihodi iz osnova promjene rač. pol.	2.005.007	861.927

Politike prihoda usklađene su prema zahtjevima iz Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Međunarodnog računovodstvenog standarda 18 Prihodi. Prihod se definiše kao priliv ili drugo povećanje

ekonomskih koristi ili smanjenje obaveza, koji nastaje prodajom i otpremom dobara, izvršavanjem usluga ili drugih aktivnosti koje za posljedicu ima povećanje kapitala koji ne potiče od doprinosa samih učesnika u kapitalu. Prihodi obuhvataju prihode i dobitke. Prihodi predstavljaju pritecanje sredstava od redovne aktivnosti pravnog lica i iskazuje se kao prihod od prodaje dobara i pružanja usluga, prihodi od provizije, prihodi od kamata, dividendi i tantijema i ostali prihodi.

Utvrđivanje i raspoređivanje prihoda Društva vrši se u skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju i raspoređivanju ukupnog prihoda Javnog poduzeća, Zakona o računovodstvu, Međunarodnih računovodstvenih standarda MRS i MSFI, te Odluke Nadzornog odbora o utvrđivanju i raspoređivanju prihoda i rashoda za obračunski period. Transakcije na relaciji Direkcija dijelovi Društva (podružnice) i dalje se odvijaju na način da Direkcija, na osnovu dokumentacione osnove, dijelovima Društva doznachava sredstva za podmirenje tekućih troškova poslovanja i određena investiciona ulaganja. Za iznos doznacenih sredstava u Direkciji i dijelovima Društva formiraju se konta internih odnosa, konto potraživanja i s njim povezano konto obaveza. Iz primljenih sredstava dijelovi Društva finansiraju troškove poslovanja i ostale izdatke. Usaglašavanje internih odnosa uglavnom se obavlja na datum bilansa, te se međusobna potraživanja i obaveze između dijelova Društva eliminišu, o čemu se sačinjavaju zapisnici.

Prihodi od prodaje dobara i usluga iskazani su u iznosu od 921.038.025 KM, što je u odnosu na prošlu godinu veće za 70.061.538 KM ili 8%. Najveću stavku čine prihodi od prodaje na domaćem tržištu 835.345.838 KM, zatim prihod od prodaje na ino tržištu 76.848.282 KM, prihod od zakupnina i najamnina 1.382.909 KM, te prihodi od donacija 7.514.993 KM.

Cijene električne energije distributivnim potrošačima (direktni kupci – velepotrošači, domaćinstva i ostali tarifni kupci) određuje Regulatorna komisija za električnu energiju (FERK), u skladu sa Opštim uslovima za isporuku električne energije i Tarifnim stavovima za prodaju električne energije. Mjerodavnosti Regulatorne komisije za električnu energiju između ostalog su:

- Nadzor i regulisanje odnosa između proizvodnje, distribucije i kupaca električne energije uključujući i trgovce električnom energijom.
- Regulisanje tržište električne energije na način da osiguraju transparentni i jednakopravni odnosi između svih sudionika.
- Stvaranje uslova za učinkovit, pouzdan i ekonomičan sistem proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom itd.
- Nadgledanje učinkovitosti mehanizama i procesa radi osiguranja razumne ravnoteže između potražnje i ponude električne energije i slično.

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma (april 2009.godine) i na sjednici Doma naroda (jun 2009.godine) povodom razmatranja Informacije o stanju metalne, elektro i namjenske industrije u Federaciji Bosne i Hercegovine, donio je Zaključak kojim se zadužuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine da provede sve potrebne aktivnosti, kako bi Parlament FBiH mogao usvojiti Zakon o električnoj energiji ili neki drugi akt po kome će Vlada FBiH imati mogućnost koordinacije i učešća u formiranju cijene električne energije sa ciljem pomoći izvozno orjentisanim i drugim privrednim društvima. Potrebno je zakonski regulisati, da se prvo električnom energijom podmire korisnici u Federaciji BiH, a tek tada da se može vršiti izvoz električne energije.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, a niti Regulatorna komisija za električnu energiju (FERK), nisu poduzeli mjere da se prvo električnom energijom podmire korisnici u Federaciji BiH, a tek potom, da se proizvedeni viškovi izvoze, što nije u skladu sa naprijed navedenim Zaključkom.

Bilansni viškovi prodati su po cijenama postignutim na osnovu provedenog međunarodnog tendera

Ukupna prosječna prodajna cijena za prodaju tarifnim kupcima u periodu I-XII 2011. godine iznosi 13,75 F/kWh, što je 6% više od prosječne cijene za 2010. godinu. Prosječna prodajna cijena za izvoz električne energije u odnosu na prethodnu godinu veća je za 23%, ali je zbog manjeg obima i promjene strukture prodaje (u korist domaćih kupaca), prihod bio manji za 34%. Prodaja električne energije kupcima van BiH – izvoz, ostvarena je kroz kratkoročnu prodaju, dugoročnu prodaju i aktivaciju energije u vezi pomoćnih usluga za ino kupce. Prihod od prodaje električne energije po osnovu UTS (ugovori o tehničkoj saradnji), zaključeni sa EP HZ HB i EP RS, odnose se na isporuke na međugraničnim područjima, u odnosu na 2010. godinu su bitno smanjeni, s obzirom da u 2011. godini nije bilo prodaje za JP „Komunalno Brčko“.

Prihodi od financiranja iskazani su u iznosu od 19.035.848 KM, što je u odnosu na prošlu godinu manje za 3.566.342 KM ili 16%. Najveće stavke čine prihodi od kamata po osnovu zajmova nepovezanim

društvima 13.052.515 KM, pozitivne kursne razlike 5.768.592 KM, ostali finansijski prihodi 214.427 KM, te finansijski prihodi od povezanih pravnih lica 314 KM.

Ostali prihodi iskazani su u iznosu 16.383.130 KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 5.736.200 KM ili 54%. Najveće stavke čine otpis obaveza, ukinute rezerve i ostali prihodi 6.639.814 KM, prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika 3.818.166 KM, naplaćena prethodno otpisana potraživanja 3.108.352 KM, viškovi 1.908.652 KM, prihodi od prodaje materijala i rezervnih dijelova i sitnog inventara 906.655 KM, te dobici od prodaje nematerijalnih i materijalnih sredstava 1.500 KM.

U okviru iskazanih prihoda od prodaje na domaćem tržištu, prihodi po osnovu cut off-a iznose 6.241.388 KM. Ovakav način priznavanja prihoda u konačnici može uticati na tačnost iskazanih prihoda na datum bilansa, obzirom da vrijednost prihoda po osnovu cut off-a nije storniran iz realizacije u januaru 2012. godine.

Da bi prihodi bili tačni i istiniti potrebno je da Društvo vrši očitavanje i fakturisanje električne energije u periodu u kojem je električna energija isporučena.

4.10 Rashodi

Ukupni rashodi iskazani su u iznosu od 956.978.444 KM i u odnosu na prošlu godinu veći su za 32.193.578 KM ili 3,4%.

Prema bilansu uspjeha struktura rashoda na dan 31.12.2011. godine je sljedeća:

	31.12.2011.	31.12.2010.
RASHODI	956.978.444	924.784.866
Poslovni rashodi	917.689.167	876.781.675
Financijski rashodi	11.522.679	11.759.442
Ostali rashodi i gubici	22.025.236	27.466.887
Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	4.843.805	2.588.047
Ras. iz osn. prom. rač. poli. i ispr. greš. iz ranijih perioda	897.557	6.188.815

Poslovni rashodi u iznosu od 917.689.167 KM predstavljaju 96 % ukupnih rashoda, a čine ih: nabavna vrijednost prodate robe, materijalni troškovi, troškovi plaća i ostalih ličnih primanja, troškovi proizvodnih usluga, amortizacija, nematerijalni troškovi, povećanje i smanjenje vrijednosti zaliha učinaka. Najveći dio poslovnih rashoda u iznosu 438.435.746 KM se odnosi na materijalne troškove poslovanja.

Struktura materijalnih troškova poslovanja je sljedeća	31.12.2011.
Utrošeni ugalj za proizvodnju električne energije	364.712.960
Troškovi dopreme uglja	24.172.610
Utr. Energija, gorivo i mazivo za proizv. el.energije i redovno inest. održavanje	14.766.353
Troškovi analize uglja	1.582.866
Troškovi uglja i dopreme uglja za grijanje i tehnološku paru	8.837.780
Utrošena industrijaka voda	1.797.064
Utrošene hemikalije za proizvodnju električne energije	3.061.872
Utrošeni materijal za redovno i investiciono održavanje građevinskih objekata	6.360.711
Utrošeni materijal za redovno i investiciono održavanje opreme	5.646.498
Utrošeni kancelarijski materijal	1.237.419
Utrošeni rezervni dijelovi za održavanje stalnih sredstava	4.179.510
Otpis autoguma	1.252.455
Ostali materijal za održavanje i zaštitu na radu, materijal u režiji	827.648
Ukupno:	438.435.746

Dio poslovnih rashoda koji se odnosi na troškove plaća i ostalih ličnih primanja je šire pojašnjen u tački 4.10.1. -Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja Izvještaja.

Troškovi amortizacije u iznosu od 150.413.642 KM čine 16% ukupnih rashoda Društva i na nivou su prošlogodišnjih.

Troškovi proizvodnih usluga u iznosu od 66.697.679 KM se odnose najvećim dijelom na prenos električne energije u zemlji i inostranstvu po ispostavljenim fakturama od Elektroprenosa BiH i ostali troškovi prevoza u ukupnom iznosu od 45.281.396 KM. Ostali dio u iznosu od 18.485.593 KM odnosi se na troškove izrade i dorade učinaka, na troškove usluga održavanja i zaštite, na troškove zakupa, na troškove reklame i sponzorstva, na troškove usluga istraživanja i razvoja te na troškove ostalih usluga.

Troškovi nabavne vrijednosti prodane robe u iznosu od 30.533.093 KM uglavnom predstavljaju nabavnu vrijednost prodane električne energije.

Nematerijalni troškovi u iznosu od 38.464.718 KM odnose se na troškove doprinosa za hidroakumulacije, na vodni doprinosi, na naknade za korištenje šuma, na doprinose za korištenje radio frekvencija i ostale poreze u iznosu od 23.090.222 KM. Iznos od 15.374.496 KM se odnosi na troškove komunalnih usluga, (voda i otpadne vode, smeće i održavanje zelenih površina), na troškove platnog prometa i bankarske usluge, poštanske i telekomunikacijske usluge, na troškove premije osiguranja, usluge računovodstva i revizije, na naknade za NOS, FERK i DERK članarine privrednim komorama i udruženjima, na špediterske usluge, na usluge posredovanja i ostale usluge.

Troškovi rezervisanja u iznosu od 5.322.882 KM odnose se na rezervisane troškove zaposlenih po osnovu jubilarnih nagrada, redovnih otpremnina i smrti penzionera, a na rezervisanje po osnovu sudskih sporova odnosi se 1.820.990 KM.

Finansijski rashodi u iznosu od 11.522.679 KM, odnose se najvećim dijelom na negativne kursne razlike po osnovu obaveza prema dobavljačima i po kreditnim zajmovima 8.189.508 KM, a ostalo u iznosu od 3.333.171 KM se odnosi na kamate po osnovu obaveza prema ino dobavljačima i ino kreditima i na ostale finansijske rashode.

Ostali rashodi i gubici u iznosu od 22.025.236 KM se odnose u najvećem iznosu na kalo i rastur na zalihama uglja u iznosu od 9.470.817 KM, te na ostale nespomenute rashode 5.395.862 KM, na ispravku vrijednosti nenaplaćenih potraživanja 5.061.320 KM i na otpis neupotrebljivih zaliha, kazne penali i naknade štete, štete na imovini, manjkovi, gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 2.097.237 KM.

Rashodi iz osnova uskladjivanja vrijednosti sredstava u iznosu od 4.843.805 KM odnose se na umanjenje vrijednosti materijalnih i nematerijalnih stalnih sredstava u iznosu od 2.430.957 KM i na umanjenje vrijednosti zaliha u iznosu od 2.412.848 KM.

Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda u iznosu od 897.557 KM se odnose na naknadno utvrđene ostale troškove i rashode iz ranijih godina, na naknadno utvrđene obaveze za PDV i na ostalo.

U Setu finansijskih izvještaja za 2011. godinu u obrascu Bilansa uspjeha ukupni rashodi za prethodnu godinu iskazani su većem iznosu za 19.066.117 KM u odnosu na iskazane rashode u revidiranom Bilansu uspjeha za 2010. godine. **Navedena razlika nije dokumentovana.** Odgovorni u Društvu navode da se ta razlika odnosi na ispravku greške prethodnog perioda (na naknadno uvećanje gubitka), odnosno da je ispravka u bilansu uspjeha urađena u samom obrascu radi usaglašavanja sa bilansom stanja za prethodnu godinu koji je korigovan (prepravljen). Međutim, ispravka greške je rađena na teret kapitala i nije teretila rashode perioda i iznosila je **25.254.936 KM**, što je šire pojašnjeno u tački 4.7.-Obaveze i razgraničenja Izvještaja.

Pored navedenog, iskazani rashodi za 2011. godinu u Setu finansijskih izvještaja, obrazac Bilansa uspjeha, ne odgovaraju iskazanim rashodima u Obrascu-Zabilješke uz finansijske izvještaje. Razlika od 1.596.554 KM, prema izjavi odgovornih se odnosi na obračun internog rada koji tereti investicije, a ne rashode perioda.

4.10.1 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih iskazani su u bilansi uspjeha za 2011. godinu u iznosu od 187.821.407 KM. Čine ih troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih, troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih i troškovi naknada ostalim fizičkim licima. Prema pokazateljima iskazanim u bilansu uspjeha, ovi troškovi ostvareni su u manjem iznosu u odnosu na prethodnu godinu za 5.723.910 KM ili za 3%.

Struktura troškova plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih	158.269.440
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih	27.715.830
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	1.836.137
Ukupno: Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	187.821.407

Obračun plaća i naknada regulisan je Kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u Federaciji BiH („Sl. novine FBiH“ broj: 61/07), Pravilnikom o radu, Sistematizaciji radnih mjesta i Metodologiji vrednovanja radnih mjesta, te pojedinačnim ugovorima o radu zaposlenika.

Plaće Upravi regulisane su Odlukom o kriterijima za utvrđivanje plaća i drugih prava menadžera Društva, u skladu sa aktom Federalnog ministarstva energije rudarstva i industrije od 09.06.2009. godine . u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim preduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH. ("Sl. novine FBiH", broj: 12/09) i menadžerskim ugovorima.

Mjesečna neto plaća generalnom direktoru utvrđena je u visini 5 prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca, a za izvršne direktore u visini 4,5. Tako utvrđene plaće uvećavaju se za visinu minulog rada.

Isplaćena plaća za Direktora Društva za septembar mjesec iznosi 4 191 KM i to je ujedno i najveća plaća isplaćena za taj mjesec. Najmanja plaća iznosi 748 KM, a prosječno isplaćena neto plaća (sa porezom) za 2011. godinu iznosi 1.651 KM.

Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih prema bilansi uspjeha iznose 158.269.440 KM, a obračunati su i isplaćeni u iznosu od 159.865.993 KM, Razlika od 1.596.553 KM je u bruto bilansi evidentirana kao interni rad koji tereti investicije, a ne rashode perioda. Troškovi plaća i naknada plaća iskazani su:

Troškovi plaća	144.285.612
Troškovi naknada plaća	15.580.381
Ukupno: Bruto bilans	159.865.993
Bilans uspjeha	158.269.440
Razlika:	1.596.553

Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih iznose: 27.715.830

Topli obrok neoporezivi i oporezivi dio	16.249.328
Troškovi prevoza na posao i sa posla	3.191.576
Regresa neoporezivi i oporezivi dio	6.110.457
Naknade za stimulacije i otpremnine	70.891
Izdaci za jubilarne nagrade, naknade za odvojeni život i ostale naknade	16.473
Naknade za troškove liječenja	76.133
Novčane pomoći u slučaju smrti i nastanka teškog invaliditeta	145.199
Novčane pomoći u slučaju smrti užeg člana porodice	639.195
Kotizacija za seminare, savjetovanja, simpozij	159.237
Školarina za srednje, više i visoko obrazovanje i posdiplomski studij	77.240
Usluge za stručno usavršavanje i i osposobljavanje	116.524
Troškovi stručne literature i ostali izdaci za materijalna prava	75.585
Troškovi za službena putovanja	787.992

Svega : Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih 27.715.830

Naknadu za topli obrok zaposlenika u iznosu od 16.249.328KM, čini neoporezivi dio od 16.156.741 KM i oporezivi dio od 92.587 KM. Obračun i isplata za 2011. godinu su izvršeni u skladu sa Pravilnikom o radu, a na osnovu Odluke Direktora Društva u visini od 15 KM po danu.

Naknadu za regres zaposlenika u iznosu od 6.110.457 KM, takođe čine neoporezivi dio od 5.253.431 KM i oporezivi dio od 857.062 KM. Prema čl. 19 Općeg kolektivnog ugovora zaposlenik ima pravo na regres u visini najmanje 50 % prosječne neto plaće svih zaposlenih ostavrene kod poslodavca u

mjesecu koji prethodi isplati regresa, **pod uslovom, da privredni subjekt nije prethodnu poslovnu godinu završio sa gubitkom.**

Odredbama Kolektivnog ugovora elektroprivrednih djelatnosti član 51 i odredbama Pravilnika o radu Društva član 162, regulisano je, da zaposleniku pripada naknada za regres minimalno u iznosu od 70 % prosječne plaće Društva u posljednjem tromjesječju pred isplatu naknade za regres ili minimalno 70 % prosječne plaće ostvarene u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, ako je to za radnika povoljnije. **U slučaju da je prethodna poslovna godina završena sa gubitkom, poslodavac može, isplatiti manji iznos regresa, od iznosa koji je utvrđen na naprijed navedeni način, a na osnovu, ostvarenog rezultata u prvom polugodištu i procjene rezultata do kraja tekuće godine.**

Iako je Društvo revidiranim planom poslovanja za period 2010-2012 u dijelu koji se odnosi na 2011. godinu, planiralo dobit 5.835.797 KM nije moglo ostvariti pravo na isplatu naknade za regres jer je ostvarilo negativan finansijski rezultat u prvom polugodištu 2011. godine (30.06.2011.godine) 16.330.711 KM.

Obračun i isplata naknade za regres izvršena je prema Odluci Direktora Društva od 26.04.2011.godine kojim je regulisano da će se izvršiti isplata od 1.142 KM po radniku. Isplata regresa je izvršena, iako je za 2010. godinu iskazan gubitak u iznosu od 14.442.398 KM, a ostvareni rezultat u prvom polugodištu 2011. godine je bio negativan (16.330.711 KM). U skladu sa odredbama Kolektivnog ugovora elektroprivrednih djelatnosti i Pravilnika o radu Društva u slučaju da je prethodna poslovna godina završena sa gubitkom, može se isplatiti manji iznos regresa, od iznosa koji je utvrđen na naprijed navedeni način, a na osnovu, ostvarenog rezultata u prvom polugodištu i procjene rezultata do kraja tekuće godine. Obračun i isplatu regresa za 2011. godinu u iznosu od 6.110.457 KM. **Pravilnik o radu i Kolektivni elektroprivrednih djelatnosti nije usklađen sa odredbama općeg kolektivnog ugovora. Imajući u vidu navedeno smatramo da je isplata regresa za godišnji odmor upitna, kako u utvrđnom iznosu tako i uopće mogućnost i opravdanost navedene isplate.**

Troškove naknada ostalim fizičkim licima u iznosu od 1.836.137 KM čine troškovi ostalih primanja zaposlenih 181.199 KM (naknade članovima Nadzornog odbora 137.720 KM, naknade Odbora za reviziju i ostalih komisija 43.479 KM) i troškovi naknada ostalim fizičkim licima 1.654.938 KM (aktuarski honorari, troškovi ugovora o djelu, troškovi stipendija, naknade pripravnici, učenicima i studentima na praksi, ostale intelektualne usluge).

Aktom Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije od 09.06. 2009. godine, a u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja Institucija u FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH (Sl. Novine FBiH broj 12/09) je regulisano da predsjedniku Nadzornog odbora pripada mjesečna naknada u visini od dvije prosječne mjesečne neto plaće isplaćene po zaposlenom u FBiH u prethodna 3 mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Članovima Nadzornog odbora naknada iznosi 80 % naknade predsjednika Nadzornog odbora. Naknada predsjedniku Nadzornog odbora isplaćena za oktobar 2011. godine iznosi 911 KM, (ukupna mjesečna naknada uključuje i troškove službenog puta, a trebala bi biti u visini prosječne mjesečne neto plaće u skladu sa Odlukom Vijeća ministara jer se radi o državnom službeniku, Sl. Glasnik BiH broj 21/04), i članovima Nadzornog odbora naknade su različite jer uključuju i troškove službenog puta za dolazak na sjednice Nadzornog odbora i za oktobar 2011. godine isplaćene su u iznosu od 1.458 KM do 2018 KM.

Naprijed navedenim aktom Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije od 09.06. 2009. godine utvrđena je i naknada predsjedniku odbora za reviziju u iznosu od 50 % utvrđene mjesečne naknade predsjednika Nadzornog odbora, a prema Ugovoru o angažmanu naknada je utvrđena u visini 80% od prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku. Za oktobar 2011 godine isplaćena naknada iznosi 911 KM.

Članovima Odbora za reviziju utvrđena naknada aktom Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije od 09.06. 2009. godine iznosi 50 % utvrđene mjesečne naknade članovima Nadzornog odbora, a prema Ugovoru o angažmanu naknada je utvrđena u visini 80% od prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku. Za oktobar 2011. godine isplaćena je naknada članovima Odbora za reviziju iznosu od 729 KM do 1.289 KM.

Prema ugovorima o angažmanu predsjedniku i članovima Nadzornog odbora i revizijskog odbora pripada i naknada za troškove službenog putovanja u skladu sa aktima Društva, iako isto nije definisano i aktom Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije od 09.06. 2009. godine, ni Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja Institucija u FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH.

Obračun naknada za rukovodioca Odjela za internu reviziju se vrši u skladu sa Ugovorom o djelu mjesečno u neto iznosu od 2.500 KM koliko je i isplaćeno za oktobar 2011. godine.

Prema poreskom bilansu Društvo je na ime troškova zaposlenih koji su porezno nepriznati po poreskom bilansu izvršilo isplatu u iznosu od 1.777.521 KM (oporezivi iznos toplog obroka za uposlenike koji rade u turnusu, regresa, zdravstvenih usluga, otpremnina, jubilarnih nagrada, dnevnica za službeno putovanje, stručno usavršavanje, troškovi liječenja, ugovori o djelu i ostalo).

Na temelju naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Uprava poduzela sve aktivnosti, kako bi trošenje sredstava bilo racionalno, obzirom da je izvršena isplata regresa suprotno propisima kojima je to regulisano i da je isplaćen značajan iznos porezno nepriznatih rashoda po odluci direktora Društva, a koje ne možemo potvrditi da su u svrhu unapređenja poslovanja Društva.

Da Uprava i Nadzorni odbor Društva poduzme sve aktivnosti da trošenje sredstava bude racionalno i u svrhu obavljanja poslovnih aktivnosti.

4.11 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2011. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat (dobit) u iznosu od 1.483.566 KM.

Uprava Društva je donijela Odluku o prijedlogu raspodjele iskazane dobiti za 2011. godinu na sljedeći način: u fond rezervi 296.713 KM; u kapital za investicije 518.550 KM, te za dividende dioničarima 668.303 KM. Prijedlog raspodjele dobiti s obrazloženjem, uz mišljenje Nadzornog odbora i Odbora za reviziju upućena je 14.02.2012. godine Skupštini Društva na usvajanje.

4.12 Nabavke

Prema prezentiranim podacima, ukupna vrijednost nabavki u 2011. godini iznosila je 476.720.844 KM (zaključeno je 3.265 ugovora), što je u odnosu na prošlu godinu manje za 98.867.236 ili 17%. Najveći dio javnih nabavki izvršena je u Direkciji Društva. Najznačajnije su se odnosile na kapitalne projekte izgradnje i rekonstrukcije proizvodnih kapaciteta, zajedničke nabavke za sve dijelove Društva, uključujući i nabavke iz inostranstva.

Mjesec	Otvoreni postupak		Konkurentski		Pregova. bez objave		Direktni sporazum		Ukupno	
	broj	vrijednost	broj	vrijednost	broj	vrijednost	broj	vrijednost	broj	vrijednost
I 2011.	21	7.074.720	38	386.458	28	314.129.864	139	137.324	226	321.728.366
II 2011.	42	4.014.772	35	332.832	32	39.049.429	164	192.080	273	43.589.113
III 2011.	53	5.912.661	40	2.123.827	25	10.430.979	207	240.706	325	18.708.173
IV 2011.	54	18.715.142	62	742.117	27	3.181.343	197	350.829	340	22.989.430
V 2011.	53	4.840.039	44	539.938	23	1.272.374	172	142.557	292	6.794.908
VI 2011.	35	8.668.435	35	390.875	21	890.687	170	179.758	261	10.129.755
VII 2011.	36	3.974.507	62	809.411	15	907.312	142	133.369	255	5.824.599
VIII 2011.	54	13.536.116	53	744.547	14	2.557.707	135	117.515	256	16.955.884
IX 2011.	54	4.938.693	42	644.422	14	952.921	155	130.929	265	6.666.965
X 2011.	50	5.680.406	45	657.205	16	845.497	137	138.350	248	7.321.459
XI 2011.	31	3.627.546	42	656.609	22	1.409.870	131	160.578	226	5.854.603
XII 2011.	39	6.143.274	58	869.364	13	2.912.398	188	232.551	298	10.157.587
UKUPNO	522	87.126.311	556	8.897.605	250	378.540.382	1937	2.156.546	3265	476.720.843

U Društvu su javne nabavke regulirane Pravilnicima i internim procedurama. Osim navedenih Pravilnika ovlaštenja i odgovornosti su određene Planom nabavki i Odlukama o utvrđivanju i rasporedu ovlaštenja generalnog direktora, izvršnih direktora, pomoćnika generalnog direktora, Sekretara Društva i direktora podružnica Društva. Osim navedenih Pravilnika u svakom dijelu Društva, kao i Direkciji postoje procedure sistema kvaliteta kojim su definisane nosioci aktivnosti i radnje koje se poduzimaju postupcima nabavki, prijemu roba i usluga, skladištenju itd.

Uvidom u tendersku dokumentaciju i prateće akte određenog broja postupaka nabavki uočili smo (uglavnom u distributivnim dijelovima Društva) da postoji **veći broj žalbi-prigovora radi neadekvatno pripremljene tehničke specifikacije** na određene nabavke, što dovodi do dugotrajnog procesa nabavki i neblagovremenog ugovaranja. Navodimo primjer Nabavke spojne i ovjesne opreme za samonosive kablovske snopove za potrebe elektrodistributivnih podružnica Društva lot 22 **započeta 04.10.2010. godine, a ugovor sklopljen 10.04.2012. godine** sa firmom „MALCOM“ d.o.o. Sarajevo, nakon četiri (4) uložene žalbe na nepravilnosti u radu Komisije za javne nabave, koje se ogledaju u ocjeni ispitivanja tehničkih specifikacija, koje su sadržane u tenderskoj dokumentaciji; Nabavka armirano-betonskih stubova (tender br.031-19/2010); Izgradnja priključaka i stvaranje tehničkih uslova za priključenje krajnjih kupaca/proizvođača na distributivnu mrežu na području Podružnice »Elektrodistribucija« Sarajevo (tender br.10304-OP-011/11) i Rušenje dimnjaka blokova 4x32 MW (tender br.10203-040/10-TK-1).

Društvo je zaključilo na osnovu pregovaračkog postupka bez obavijesti o objavljivanju ugovora u vrijednosti od 378.540.382 KM, što čini 79 % svih zaključenih ugovora. U okviru zaključenih ugovora na navedeni način, zaključeni su ugovori sa svojim Zavisnim društvima u vrijednosti 342.201.950 KM. Zavisna društva od koji je nabavljena roba su rudnici mrkog uglja (vrijednost nabavke 330.641.792 KM) i Zavisno društvo ELDIS TEHNIKA d.o.o Sarajevo, isporuka i izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih trafo stanica (vrijednost nabavke 11.560.157 KM). Zavisno društvo ELDIS TEHNIKA d.o.o Sarajevo je sklopilo Ugovor sa Vladajućim društvom (JP Elektroprivreda BiH Sarajevo) o međusobnom vođenju poslova. I ako se radi o Zavisnim društvima, nabavka roba direktnim pregovaranjem, nije izvršena na transparentan način i nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, jer zavisna društva posluju na komercijalnoj osnovi. Prema obrazloženju nadležnih „sistem javnih nabavki je zadovoljen na nivou Koncerna EP BiH, izuzev što je ta aktivnost prenešena sa JP Elektroprivrede BiH d.d. Sarajevo na njeno zavisno društvo. Stoga se ugovori između članica Koncerna i ne smatraju ugovorima o javnoj nabavci u smislu Zakona o javnim nabavkama BiH, već internim ugovorima unutar Koncerna EP BiH, kao jedinstvenog ekonomskog subjekta“.

Dosljedno provoditi odredbe člana 14. Zakona o javnim nabavkama BiH, koji nalaže da tenderske specifikacije moraju biti nediskriminatorske prema dobavljačima i da osiguravaju pravičnu i aktivnu konkurenciju, te odredbe člana 10. istog Zakona, koji nalaže vrste postupka za dodjelu ugovora.

4.13 IT revizija

Planiranje razvoja IKT

Aktivnosti na unaprjeđenju SOEE sistema su kontinuirane i vrše se kroz više investicionih IT projekata koji su planirani ili čija je realizacija u toku. Izvršen je prelazak na novo tehnološko rješenje aplikacije SOEE (web) kao i edukacija IT specijalista Društva u svrhu pripreme za samostalno održavanje i razvoj softverske aplikacije SOEE. Kontinuirano se provode aktivnosti na uvođenju automatskih očitavača potrošnje električne energije. Iako je planiran završetak izgradnje vlastitog printing centra u svrhu centralizacije štampanja kovertiranih računara još uvijek nije učinjeno. Potrošačima el. energije se još uvijek dostavljaju nekovertirani računari za potrošnju el. energije, a dostavu vrše zaposlenici Društva. Najveći dio naplate računara za potrošnju el. energije domaćinstava izvrši se putem naplatnih mjesta- šaltera Društva, što s obzirom na broj računara predstavlja usko grlo naplate u periodu intenzivne naplate stvara redove čekanja. Osim na naplatnom mjestu građani mogu bez plaćanja provizije izvršiti uplatu računara za potrošnju el. energije u master bankama sa kojima Društvo ima zaključene ugovore o depozitnim računima. Podaci o izvršenim uplatama se iz banaka putem automatskih interfejsa prenose u aplikaciji SOEE, gdje se uplate rasknjižavaju na račune potrošača.

U toku izvještajne godine vršene su aktivnosti na ručnom čišćenju razlika između izvještaja ročne strukture potraživanja i liste stanja dugovanja kupaca iz sistema SOEE na način da su formirani timovi od korisnika i IT osoblja koji su analizirali svaku pojedinačnu razliku i vršili potrebne korekcije.

Uvidom u procedure obrade sumnjivih i spornih potraživanja po Uputstvu uočili smo nedostatke koji mogu prouzročiti navedene razlike u dijelu uporedivih podataka kao i da uzrokuju nelogične statuse potraživanja. Procedura promjene statusa potraživanja samo je dijelom automatska. Selekcija potraživanja se vrši automatski po kriterijima definiranim Uputstvom na način da se nakon mjesečne realizacije pokreće procedura prijenosa potraživanja sa redovnih na sumnjiva i kojom se kreira fajl potraživanja koja korisnik prije prihvatanja mogu isključiti iz fajla (po pravilu se isključuje zajednička potrošnja). Dio šifara na unosu nema kontrolni broj i moguće je napraviti grešku na unosu.

Liste stanja dugovanja kupaca i ročna struktura potraživanja se izrađuju na nivou organizacionih jedinica-poslovnica i dostavljaju u računovodstvima u elektrodistribucijama na knjiženje u glavnu knjigu. Zbirne rekapitulacije potraživanja od kupaca i uporedne ročne strukture potraživanja se izrađuju naknadnim zbrajanjima u Excel tabelama.

Izveštaj ročna struktura potraživanja od kupaca el. energije ne sadrži kontrolne zbiove broja kupaca potrebne za poređenje izvještaja, tako da u slučaju odstupanja u uporedivim zbiorovima izvještaja ne može utvrditi da li su svi kupci uključeni u izvještaj.

Preporučujemo da se izvrši analiza uzroka i preostalih razlika u izvještajima preduzmu adekvatne aktivnosti na otklanjanju uzroka kao ispravku razlika između analitike prikazane u izvještaju o ročnoj strukturi potraživanja i sintetike u izvještaju lista stanja dugovanja i razlike svedu na najmanju mjeru.

Preporučujemo da se aplikacija SOEE dogradi za izvještaj rekapitulacija stanja dugovanja kupaca i dostavlja kao prilog za knjiženje u knjigovodstvo, te da se razmotri primjena automatske procedure (programskog servisa) korekcije malih iznosa nastalih po osnovu zaokruženja.

Preporučujemo izradu detaljnih korisničkih uputstava za sve scenarije korištenja modula sumnjiva i sporna potraživanja i na taj način osigura jednoznačno korištenje programskih procedura, kao i da se razmotri mogućnost uvođenja telefonskog help deska za korištenje softverske aplikacije SOEE u dijelu navedenih programskih procedura.

Preporučujemo da se u okviru redovnih radnih procedura korisnik obaveže na blagovremeno vršenje aktivnosti propisanih Uputstvom.

5. KOMENTAR

U ostavljenom roku Javno preduzeće Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, očitovala se dopisom broj: 05-21575/12 od 01.08.2012. godine na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2011.godinu. U navedenom očitovanju Javno preduzeće Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo je za određeni broj nalaza dalo obrazloženja i primjedbe i dostavilo dodatnu dokumentaciju. Navedena obrazloženja za jedan dio nalaza su prihvaćena i inkorporirana u konačan tekst Izvještaja, dok za određeni broj nalaza navedena obrazloženja nisu prihvaćena, obzirom da nije priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza u Izvještaju.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš, dipl.oec.

Vođa tima

Mira Pažin, dipl.oec.

Članovi tima:

Rabija Sokolović, dipl.oec.

Nina Šunjić, dipl. oec.

Derviša Harbaš, viši revizor za IT